

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus ir knygos “Dailiųjų menų klubas. Metraštis” parengėjas bei leidėjas istorikas dr. Algimantas Liekis.

BALTŲJŲ RŪMŲ PRANEŠIMAI APIE NATO

A. Pautienis

Š.m. gruodžio 11 d. JAV prezidentūros santykių su visuomene skyrius surengė pranešimus Amerikos tautybių atstovams apie NATO reikalus. Pranešimai vyko vyriausybės įstaigų patalpose, (Executive office building), kuriuose dalyvavo 30 asmenų, jų tarpe 4 lietuviai: Washington LB pirm. A. Pakštienė, Clevelando ALT skyriaus pirm. A. Pautienis, B. Pautienienė ir Jungtinio Baltiečių komiteto atstovas S. Girzijauskas.

Pagrindinį pranešimą padarė prezidento Bush Valstybinio saugumo reikalų patarėja (National Security Advisor) prof. dr. Condoleezza Rice. Papildomą pranešimą padarė specialus prezidento Bush asistentas Europos bei Eurazijos reikalams Daniel Fried.

Pagrindinės pranešimų mintys:

1. NATO ir toliau lieka karine sąjunga, kurios tikslas bendromis jėgomis apginti visus savo narius.

2. Reikia plėsti NATO, primant naujus narius, kad visa Europa taptų vienu, laisvu ir taikoje gyvenančiu kontinentu.

3. Sugriuvus Sovietų sąjungai ir pasibaigus Šaltajam karui reikia pergrupuoti NATO nuo ankstyvesnės gynybinės karo jėgos, su daugeliu tankų bei patrankų, į modernią, lanksčią ir greitai galinčią veikti karinę pajėgą, apginančią nuo naujų (terorizmo) pavojų. Nauji pavojai kyla mažiau nuo didelių, gerai ginkluotų valstybių, bet vis daugiau nuo ma-

žesnių diktatūrinių režimų, kurie remia terorizmą ir apginkluoja fanatikus.

4. Nors ir yra eilė skirtumų tarp JAV ir Rusijos, Rusija po truputį krypta į Vakarus ir pradeda bendrai dirbti prieš teroristus. JAV bando įtikinti Rusiją, kad naujos NATO narės nesudarys jokio pavojaus Rusijai, bet tik padės jai persiorientuoti į tikrą demokratiją.

Dr. Condoleezza Rice, JAV prezidento patarėja saugumo klausimais. AP

5. Rusija pagaliau susigyveno su tikrove, kad Baltijos valstybės taps NATO narėmis ir JAV tiki, kad jų santykiai su Rusija pagerės ir kad Rusija nesukurs naujų sunkumų.

6. JAV vyriausybė tiki, kad dabartiniu metu visos demokratinės valstybės su savo veikla ir ateities planais, galutinai palaidoja Jaltos ir Stalino - Hitlerio paktus.

7. JAV teigiamai vertina Lietuvos ir kitų naujų NATO narių įnašą į NATO taikos palaikymo darbus.

8. JAV vyriausybė nepramato didelių sunkumų iš dabartinių NATO narių parlamentų, kurie turės patvirtinti NATO praplėtimo sutartis.

Dr. Rice paminėjo daugeliui mažai žinomą faktą, kad JAV sutiko su Vokietijos susijungimu tik su griežta sąlyga, kad Vokietija privalo būti pilnai integruota į NATO. Šis reikalavimas išėjo į gerą, nes šiandien buvusios priešininkės Prancūzija ir Vokietija dirba kaip sąjungininkės.

LIETUVA RENGIASI PASIRAŠYTI NAUJĄ SUTARTĮ SU RUSIJA

Vilnius, gruodžio 11 d. (ELTA). Ministrų Kabinetas įgaliojo URM valstybės sekretorių Evaldą Ignatavičių pasirašyti Lietuvos ir Rusijos Vyriausybės susitarimą dėl abiejų valstybių piliečių kelionių. Susitarime numatytos vizų išdavimo lengvatos, leisiančios išsaugoti nusistovėjusius ekonominius ir kultūrinius ryšius.

Šis susitarimas turėtų pakeisti laikinąjį tarpvyriausybinių susitarimą dėl abiejų valstybių piliečių kelionių, kurį Lietuva denonsavo ir nuo 2003 m. sausio 1 d. jis nebegalios. Tuo pačiu nustos galios ir bevizio režimo lengvatos.

Naujajame susitarimo projekte numatomos vizų išdavimo lengvatos krovinių vežė-

PRISIJUNGIMO PRIE NATO DERYBŲ PRADŽIA

Prisijungimo prie NATO derybas Lietuva pradės po mėnesio - sausio 13-ąją Briuselyje numatytas Lietuvos derybininkų pirmasis susitikimas su Sąjungos atstovais.

Kaip BNS sakė Lietuvos integracijos į NATO koordinatorius, užsienio reikalų ministerijos sekretorius Giedrius Čekuolis, pirmajame derybų susitikime bus aptarti stojimo į NATO politiniai, ekonominiai ir gynybos klausimai.

Anot “misteriu NATO” tituluojamo diplomato, NATO patvirtintame derybų tvarkaraštyje Briuselyje numatytas dar vienas Lietuvos ir Sąjungos derybininkų susitikimas sausio 23 dieną. Be to, vasario pabaigoje arba kovo pradžioje įvyks visų devyniolikos Sąjungos valstybių ir Lietuvos atstovų susitikimas.

Lietuva tikisi pasirašyti įstojimo į NATO protokolą kitų metų kovo mėnesį. Deryboms su Sąjunga bus suformuota delegacija, kurioje bus Užsienio reikalų, Krašto apsaugos, Finansų ministerijų, Valstybės saugumo departamento pareigūnai. BNS žiniomis, Vyriausybė jau pateikė Prezidentui Valdui Adamkui nutarimo projektą dėl delegacijos suformavimo. Tikimasi, jog artimiausiomis dienomis Prezidentas paskelbs dekretą, kuriuo patvirtinama delegacijos sudėtis ir suteikiami įgaliojimai derybininkams. Manoma, kad derybų delegacijai vadovaus G. Čekuolis, jo pavaduotojais bus Krašto apsaugos ministerijos sekretorius Povilas Malakauskas ir Lietuvos ambasadorė prie NATO Gintė Damušytė. Kovo mėnesį planuojamuose pasirašyti prisijungimo prie NATO protokoluose bus fiksuojami konkretūs ir detalūs Lietuvos įsipareigojimai karinėje, saugumo ir politikos srityse.

Maždaug per du mėnesius tikimasi šių dokumentų ratifikacijos pradžios NATO šalių parlamentuose. Vienas pirmųjų Lietuvos ir kitų naujų narių prisijungimą prie NATO tikriausiai ratifikuos JAV Kongresas, neseniai signalizavęs tvirtą paramą naujų narių priėmimui.

Ratifikavimo visų devyniolikos NATO šalių parlamentuose bei galiausiai Lietuvos Seime tikimasi iki 2004 metų gegužės, kai turėtų įvykti kitas NATO viršūnių susitikimas.

UŽSIENYJE ESANTYS LIETUVOS PILIEČIAI JAU RENKA PREZIDENTĄ

Vilnius, gruodžio 11 d. (ELTA). Lietuvos piliečiai, esantys užsienyje jau gali atiduoti savo balsus už vieną iš 17 kandidatų į Prezidentus Lietuvos diplomatinėse atstovybėse, konsulatuose, pradedant Vašingtonu, Melburnu ir baigiant Krasnojarsku.

Pagal Prezidento rinkimų įstatymą balsavimas Lietuvos diplomatinėse atstovybėse, konsulatuose trunka ne mažiau kaip 10 dienų. Apytikriais duomenimis, užsienyje balsuos per 11 tūkstančių Lietuvos piliečių. Rinkėjų, balsavusių užsienyje, skaičius gali kisti, pri-

klausomai nuo to, kiek Lietuvos turistų, nespėjusių atiduoti savo balso paštu Lietuvoje, ateis balsuoti į Lietuvos diplomatinės atstovybės užsienyje.

Daugiausiai rinkėjų tikimasi sulaukti Lietuvos diplomatinėse įstaigose JAV. Vašingtone, Čikagoje, Niujorke rinkėjų sąrašuose yra įregistruota daugiau kaip 2,5 tūkstančio rinkėjų.

Rusijos Federacijoje Maskvoje, Kaliningrade, Sankt Peterburge ir Krasnojarske balsuoti turėtų beveik 2 tūkstančiai Lietuvos piliečių, Vokietijoje - daugiau kaip 1 tūkst. Nemažai piliečių rinkimų sąrašuose yra įrašyta ir Lietuvos ambasados Latvijoje bei Estijoje. Šiose kaimyninėse valstybėse savo pilietinę pareigą galės atlikti beveik po tūkstantį asmenų. Didžiojoje Britanijoje - per 300. Balsuoti už vieną iš 17 kandidatų į Prezidentus rinkimų teisę turintys Lietuvos piliečiai, be Europos valstybių, taip pat gali Kanadoje, Kinijoje, Japonijoje, Argentinoje, Urugvajuje, Kazachstane.

jams, geležinkelių ir keleivinio transporto darbuotojams.

Numatyta, jog nuo kitų metų liepos 1 d. Karaliaučiaus srityje gyvenantiems Rusijos piliečiams bei Lietuvos piliečiams vizos bus išduodamos be kvietimo ir nemokamai. Vizos leis būti atitinkamai Lietuvoje ar Karaliaučiaus srityje iki 90 dienų per 6 mėnesius.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

▪ PRIIMTAS BIUDŽETAS

Lietuvos Seimas patvirtino 2003 m. valstybės biudžetą. Už biudžeto įstatymą balsavo 72 parlamentarai, prieš buvo 43, o 5 Seimo nariai susilaikė. Finansų ministrė Dalia Grybauskaitė Seimo tribūnoje dvi valandas pristatinėjo iš Seimo narių gautus pasiūlymus padidinti finansavimą atskiroms sritims. Iš viso buvo pateikta beveik šimtas tokių siūlymų bendrai 1,6 mlrd. litų sumai. Beveik visi pasiūlymai padidinti asignavimus buvo atmesti Vyriausybės siūlymu. Tačiau kai kurie parlamentarai aktyviai gynė savo siūlymus. Ypač išsiskyrė vadinamieji parlamentarai agrarininkai. Seimo posėdį stebėjo žemdirbių atstovai, vadovaujami Žemės ūkio rūmų prezidento Jono Ramono. Po to, kai biudžetas buvo patvirtintas, jie pareiškė ketinantys rengti dideles protesto akcijas prieš kaimo žlugdymą.

▪ KAI KURIE KANDIDATAI - MOKSLEIVIO LYGIO

Lietuvos žinių atliktas eksperimentas parodė, jog moksleiviško lygio testą įveikia ne visi kandidatai į šalies vadovo postą. Konstitucija numato, kad prioritetinė prezidento veiklos sritis - užsienio politika, todėl pirmiausia kandidatų pasiteirauta, ar jie žino, kiek šalių dabar priklauso Europos Sąjungai, į kurią įstosime, kai Lietuvą valdys šiuose rinkimuose išrinktas valstybės vadovas. Atsakymą žinojo ne visi. Beveik visų kandidatų į prezidento postą rinkiminėse programose akcentuojama socialinė politika. Kandidatai žada, kad per artimiausius penkerius metus turėtų augti pensijos ir atlyginimai, tačiau, kaip paaiškėjo, daugelis pretendentų tiksliai negali pasakyti, kokia šiuo metu yra bazinė pensija ar vidutinis atlyginimas.

▪ SLEPIAMI RYŠIAI

Opozicinės Seimo Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcijos nariai Povilas Jakučionis ir Antanas Stasiškis reikalauja paskelbti informaciją, kurie politikai, kandidatuojantys į savivaldybių tarybas ir prezidento postą, yra pripažinę, kad bendradarbiavo su Sovietų Sąjungos slaptosiomis tarnybomis. Teigiama, jog į savivaldybes kandidatuoja 18 tokių asmenų. Ekspertų vertinimu, dar 60-80 pretendentų slepia kompromituojančius ryšius su specialiosiomis tarnybomis.

Savo teistumą nuslėpę kandidatai į savivaldybių tarybas bando ginti savo teises teisme. Trys iš kandidato į prezidentus Rolando Pakso vadovaujamos Liberalų demokratų partijos sąrašų Vyriausiosios rinkimų komisijos išbraukti politikai kreipėsi į teismą reikalaudami pakeisti komisijos sprendimą. Ši komisija iš kandidatų į savivaldybių tarybas sąrašų iš viso išbraukė 90 teistumą nuslėpusių asmenų.

Į vietos valdžią nori patekti daug turtingų, dideles pajamas turinčių žmonių. Tačiau kai kurie iš jų moka stebėtinai mažus mokesčius. Apie tai liudija kandidatų į savivaldybių tarybas šių metų sausio-rugsėjo mėnesių turto ir pajamų deklaracijos. Tokiu neatitikimu stebisi Lietuvos mokesčių mokėtojų asociacijos prezidentė Danguolė Pranckėnienė.

▪ LIETUVOS FOTOŽURNALISTŲ DOVANA

Vilnius, gruodžio 11 d. (ELTA). Lietuvos vadovas Valdas Adamkus Prezidentūroje padėkojo tiems, kurių triūso dėka JAV Prezidento George W. Bush vizitą Vilniuje jau galime vadinti pavykšiu. Dovanodamas svečiams savo neseniai išleistą knygą "Penkeri darbo metai", Prezidentas ypač gyrė žiniasklaidą. Fotožurnalistai savo ruožtu įteikė V. Adamkui bei JAV ambasadoriui John Tefft po unikalių fotografijų albumą, įamžinantį svarbiausius G. W. Bush viešnagės Lietuvoje momentus.

Surinkti į albumą geriausias reportažines JAV Prezidento vizito fotografijas sumanė Lietuvos spaudos fotografų klubas. Nuotraukų albumas ne tik pateiks išsamią JAV Prezidento viešnagės Lietuvoje apžvalgą, bet ir papildys Prezidentūros fotoarchyvą bei Lietuvos centrinį valstybinį archyvą.

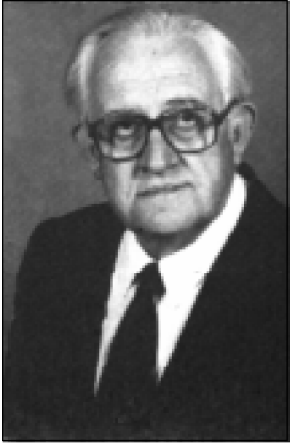
"JAV Prezidento apsilankymas Lietuvoje - išskirtinis įvykis Lietuvai, jos žmonėms bei šalies istorijai, todėl jį įamžinančių fotografijų albumas taps puikia vizito retrospektyva ateities kartoms", - sakė Lietuvos spaudos fotografų klubo prezidentas Jonas Staselis. Į albumą buvo atrinkta daugiau kaip 70 Lietuvos spaudos fotografų darbų, geriausiai perteikiančių šios istorinės viešnagės išskirtinumą bei jos emocijas. Nuotraukose užfiksuoti Amerikos Prezidento iškilmingo sutikimo oro uoste momentai, apdovanojimų ceremonija, susitikimas su Baltijos valstybių prezidentais, verslininkais bei paprastais žmonėmis. Unikaliame albume galima išvysti ir pasirengimo viešnagei užkulsius, paįstinti gatvėse laukiančių žmonių nuotaikas.

ELTA primena, kad Lietuvos spaudos fotografų klubas yra vienintelė organizacija Lietuvoje, vienijanti didžiausių Lietuvos spaudos leidinių bei naujienų agentūrų fotografus.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

TERORAS PLINTA

Algirdas Pužauskas

Jungtinių Tautų inspektorai, ieškodami masinio naikinimo ginklų Irake, aplankė kelis irakiečių sandėlius, bet buvo ir Saddam Hussein labai turtingoje rezidencijoje, kurioje prezidento Hussein nebuvė. Šimtai žurnalistų ta proga apžiūrėjo aukso, kristalo, marmuro pilnus kambarius, užtikino maisto šaldytuvuose užsiliokusį uogienės puodą. JAV vyriausybė ragina inspektorius skubėti ir paruošti savo darbo pranešimą, kurio laukia Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucija Nr. 1441. JAV vyriausybė reikalauja, kad inspektorai paskubėtų nes jų rasti ginklų aprašymai dar turės būti išversti į Jungtinėse Tautose vartojamas kalbas. Inspektorių pranešimus teks dar specialistams patyrinti. Irakas protestavo, kad inspektorai elgiasi kaip šnipai, nes jie be jokio pateisinimo lankėsi Irako valstybės vado būstinėje. Ginklų ieškojimą pradėjo vos 17 inspektorių, tačiau iki Kalėdų jų bus apie 100, pareiškė Baltųjų Rū-

tuvą, kita fanatikų celė puolė turistų pilnus Kenijos viešbučius. Šis puolimas padarė Kenijai daug nuostolių, nes turistai atneša valstybei daug pajamų. Kenijos išdas pasipildo parduodant arbatą, tačiau po jos daugiausia lėšų atneša turizmas. Pernai valstybė iš turistų uždirbo 320 milijonų dolerių. Pajūryje stovi Izraelio statyti viešbučiai, kurių vienas gerokai nukentėjo. Kituose viešbučiuose atostogas praleidžia vokiečiai, anglai ir skandinavai. Daug jaunų Kenijos vyrų uždirba gerus pinigus, leisdami užsieniečiams pajodinti kupranugariais. Miestuose uždarbiauja prostitutės.

JAV prezidentas George W. Bush apeliavo į NATO valstybes, ragindamas jas prisidėti prie kovos prieš terorizmą, nežiūrint, kur jis pasireikštų. Prezidentas pareiškė norą susitikti su nauju Turkijos valdančios politinės partijos vadovu Erdogan, tačiau pakvietimą NATO šalims Belgijoje išreiškė JAV gynybos sekretoriaus pavaduotojas Paul Wolfowitz. Jis neminėjo kitų šalių kareivių ar ginklų, jei tektų kariauti su Iraku, bet kalbėjo apie žvalgybą, apie prieglaudą lėktuvams, apie priešlėktuvinių įrengimų bazes. Jis minėjo musulmonų valstybių įnašą ir jėgos panaudojimą prieš teroristų globėją Husseiną.

Saudo Arabijos karalija paskelbė, kad ji neleis remti lėšomis tarptautinio terorizmo gru-

puočių. Karalijos kalbėtojai, jų tarpe Saudo ambasadorius Vašingtone, princas Bandar bin Sultan pasakė, kad jo vyriausybė jau ištardė 2,000 įtariamųjų ir suėmė 160 teroristų. Pinigų švaistymu nekalta ir jo žmona, pasakė jis, nors ji aukoja arabų šalpos organizacijoms.

Ginklų ieškotojų veikla Irake nenudziugino prezidento Bush. Jis pareiškė gruodžio 3 d., kad visi ženklai iki šiol rodo, kad Irakas vėl bandys išsisukti iš pagrįstų kaltinimų. Inspektorių uždavinys, sakė prezidentas, įrodyti, kad Irakas yra savanoriškai nutaręs visiškai nusi-ginkluoti. Iki šiol jis nemato ženklų, kad Irakas pakeitė savo 11 metų užtrukusį išsisukinėjimą ir melavimą.

Amerikos prezidento tvirtiausi sąjungininkai yra Britanija ir Australija, kurios premjeras John Howard pasakė, kad jo šalis pasirengusi smogti smūgį Azijos šalyse veikiantiems teroristams. Australija jau sustiprino savo diplomatinį atstovybių apsaugą. Suimta daug Azijos teroro grupių veikėjų, nors Indonezijos, Malaizijos, Tailandu aukšti pareigūnai kritikavo Australijos premjerą, kad jis "neprotingai kišasi į savo kaimynų vidaus politikos reikalus". Australija net uždarė savo ambasadą Filipinuose, kur esanti specifinė ir nemaža grėsmė. J.Howard pareiškė, kad stipriai atsilieps į teroristų bandymus išplėsti savo veiklą Australijoje.

Irako diktatoriaus Saddam Hussein tik vienu Al Sajoud rūmų vaizdas, kurių jis turi 14. Jungtinių Tautų inspektorai, patikrinę rūmus, nerado jokių ženklų, kad ten būta ieškomų ginklų, juose nebuvo ir paties Husseinio.

AP

mų spaudos sekretorius Ari Fleischer.

Gruodžio mėnesio pradžioje savižudžio bomba susprogdino Kenijos pajūrio viešbutį, kuriame atostogavo daug izraeliečių. Tuo pat metu iš žemės paleistos raketos sužalojo keleivinį lėktuvą. Arabų spaudoje paskelbta, kad šiuos teroro puolimus organizavo al-Qaida organizacija. Jos veikėjai apšaudė raketomis JAV lėk-

Keliais sakiniais

• **Afganistane** toliau vyksta kovos tarp dviejų genčių deivų: paštūnų lordo Ammannullah Khan ir Herato provincijos gubernatoriaus Ismail Khan. Centrinės Afganistano valdžios bandymai paskelbti paliaubas, neduoda vaisių, gruodžio mėnesio susikirtimuose žuvo 64 žmonės, daugiausia civiliai.

• **Rusijos** prezidentas Vladimir Putin ir Kinijos Jiang Zemin pasirašė 13 puslapių pareiškimą, kuriame pažada stiprinti strateginę draugystę. Abi šalys toliau padės viena kitai kovoti prieš musulmonų terorizmą, abi pareiškia nepasitenkinimą globaliniu Amerikos

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slaptyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMŲ BELAUKIANT

Lietuva dar niekada neturėjo tokių stiprių saugumo užtikrinimų kaip kad JAV prezidento vizito metu Vilniuje, kai jis iš NATO konferencijos Prahoje atvyko į mūsų valstybę. JAV prez. George Bush savo kalboje pareiškė, kad “Tie, kurie pasirinktų Lietuvą savo priešu, taptų ir Jungtinių Amerikos Valstijų priešu.” Tai įsipareigojimas ginti Baltijos valstybes, “Nes agresijos metu niekada nebeteks joms kovoti vienoms”, - kalbėjo Rotušės aikštėje tūkstančiams lietuvių.

Vizito metu Prahoje buvo ryšku, kad asmeniniai prezidentų ryšiai daug lemia, nes NATO susitikime prez. G. Bush išskirdavo Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų. Ir Vilniuje, kai galingiausios pasaulio valstybės prezidentas pakvietė jį su žmona oro uoste užteiti į lėktuvą, prasilenkdamas su diplomatinio etiketu, rodo išskirtinai draugišką jų santykių buvimą. Lietuviai dėl savo prezidento laikysenos to vizito metu galėjo tik gėrėtis.

Tačiau vienas kairiųjų atstovas, vis žvelgiąs Rytų pusėn, Lietuvos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas, pavadino Lietuvą “kvailių laivu” ir reikalauja referendumo, ragindamas pasisakyti prieš NATO, kad valstybių parlamentai nepatvirtintų Prahoje priimto nutarimo. Dar blogiau - jis JAV prezidentą išdrįso prilyginti Irako diktatoriui. Po tokių pareiškimų jis turėtų pats pasitraukti iš Seimo, bet Seimo pirmininkas jį gina, ir, norėdamas tapti prezidentu, savo rinkimų sąrašė jį įrašė antruoju, o turėtų patarti pasitraukti iš Seimo nario pareigų ir užleisti vietą tokiam, kuris užsienio lietuvius nevadintų prostitutėmis, kaip kad jis mus yra pavadinęs. Jo spalio 8 d. Rinkimų komisijoje įregistruotas prašymas skelbti referendumą dėl NATO politiniu atžvilgiu yra Lietuvai žalingas veiksmas. Kokios jėgos jį verčia neigti jau anksčiau patvirtintus Lietuvos saugumo principus mūsų valstybei būti NATO nare?

Šia proga verta prisiminti tebevykstančius Rusijos kariškių pasisakymus, kad NATO vis dar kelia grėsmę rusams. Rusija pasirašė sutartį su Kirgistanu, kad dar šiais metais buvusioje sovietinėje respublikoje bus atskraidinta neskelbiamas skaičius Rusijos karo lėktuvų ir tūkstantis kareivių, kad užtikrintų saugumą, o vėliau rusų karių skaičius bus padidintas iki 5 tūkstančių, pranešė Rusijos Gynybos ministras S. Ivanov, kalbėdamas Rusijos televizijoje. Kai žlugo Sovietų imperija, tai Kirgistanas, Tadžikistanas ir Kazachstanas pasirašė bendrą saugumo sutartį sudaryti karinę sąjungą, bet vis tai buvo tik ant popieriaus. Maskvoje sakoma, jog Rusija daro viską, kad išlaikytų savo įtaką respublikose, kurios buvo sovietų kontrolėje. Juk ir Baltijos šalys vis vadinamos “artimuoju užsieniu” ir esančios Rusijos įtakos sferoje. Tad Lietuvoje yra daug nerimo dėl tranzito į ir iš Karaliaučiaus srities, kai Rusijos traukiniai riedės Lietuvos žeme.

Visa tai turėtume neužmiršti, kai gruodžio 22 dieną eisime rinkti Lietuvos Respublikai prezidentą kitiems penkeriems metams, kuris garbingai ves mūsų tautą istoriniu NATO ir Europos sąjungoje įtvirtinimo keliu.

S. Tūbėnas

BUS LEIDŽIAMA LIETUVOS VALSTYBĖS TVARKYMO ISTORIJA NUO MINDAUGO LAIKŲ

Vilnius, gruodžio 12 d. (ELTA). Mokslininkai pritaria pareigūnų siūlymui išleisti konceptualų veikalą, tyrinėjantį vidaus reikalų istoriją Lietuvos valstybėje.

Kaip informuoja ELTA, įvyko vidaus reikalų ministrų, buvusių po nepriklausomos Lietuvos atkūrimo, susitikimas su žymiais istorikais prof. Edvardu Gudavičiumi ir prof. Alfredu Bumblausku.

Pokalbio metu buvo tariamasi, kaip aprašyti Lietuvos valstybės vidaus reikalų tvarkymo istoriją nuo Karaliaus Mindaugo laikų iki šių dienų.

Vidaus reikalų ministras Juozas Bernatonis, pasveikinęs susitikimo dalyvius, pažymėjo, jog iki šiol Lietuvoje nebuvo išsamiau tyrinėta vidaus reikalų tvarkymo istorija. Ne kartą keitėsi ir pačios ministerijos misija bei jos kom-

petencijai priskirtos sritys. Šiandien ministerija, pakviesdama specialistus ir visuomenę diskusijai, siekia įprasminti vidaus reikalų tvarkymą Lietuvos valstybėje kaip kultūrinę vertybę.

Prof. E. Gudavičius teigiamai įvertino Vidaus reikalų ministerijos iniciatyvą domėtis ne tik savo institucijos istorija, bet, atliekant išsamų mokslinį tyrimą, skatinti istorijos mokslo plitimą visuomenėje. Profesorius išvelgė naują istorinio tyrimo kryptį - valstybės tvarkymo istoriją. Jis pasiūlė suburti specialistų grupę, kurie rengtų medžiagą būsimajam leidiniui: rinktų unikalius faktus, tyrinėtų archyvus, apklaustų gyvus liudininkus ir kt.

Prof. A. Bumblauskas atkreipė dėmesį, kad XIII-XIV amžiaus vertinimai ir išvados yra daug aiškesnės negu neto-

limojo laikotarpio - nuo 1940 iki 1990 metų. Profesorius džiaugėsi, kad ši ministerijos iniciatyva yra ne paradinė, o skatinanti Lietuvos istorijos mokslo raidą.

Diskusijoje dalyvavo penki iš devynių vidaus reikalų ministrų - Marijonas Misiukonis, Romasis Vaitiekūnas, Vidmantas Žiemelis, Česlovas Blažys ir Juozas Bernatonis.

Nutarta ateinančiais metais, 85-ųjų ministerijos metinių proga, surengti konferenciją, kurios metu platesniame specialistų rate būtų aptarta ir suformuluota leidinio koncepcija, galimas tyrimo objektas. Iki konferencijos planuojama parengti straipsnių rinkinį, kuris sudarytų pagrindą vėlesniems išsamiesiems tyrimams, kaip Lietuvos valstybėje įvairiais istoriniais laikotarpiais buvo tvarkomi vidaus reikalai.

Savo mielus bendradarbius, skaitytojus ir rėmėjus sveikiname Šv. Kalėdų proga ir linkime visiems laimingų 2003 metų.

DIRVA

Xuoširdžiai sveikindami Vilties draugijos narius, Dirvos draugus - jos skaitytojus, bendradarbius, talkininkus, rėmėjus ir bičiulius visame pasaulyje, linkime kad šios Kalėdų šventės jiems būtų nuotaikingai gražios, stiprinančios valią siekti aukštųjų žmogaus troškimų, o Naujieji Metai tegul dalija sėkmingas ir laimingas dienas visiems su kuriais susitinkame lietuviškojo gyvenimo kelyje.

VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniiais

dominavimu, kuris ves pasaulį į įtempimus ir karus. Abi šalys smerkia atominės galios kilmą Šiaurinėje Korėjoje ir ragina Šiaurinę Korėją bei JAV-es ieškoti dialogo. Rusijos prezidentas Putin pabrėžė savo pareiškime, kad Rusija yra Europos ir Azijos valstybė, todėl ieško partnerių abiejose pusėse: Rytuose ir Vakaruose.

- **Šiaurinės Korėjos** vyriausybė atmetė Jungtinių Tautų pageidavimą nutraukti savo atominę programą ir įsileisti į savo teritoriją tarptautinius inspektorius. Šį atmetimą bendradarbiauti su Kinija, Rusija, o taip pat su Pietine Korėja ir Japonija pasmerkė Amerikos vyriausybė bei Europos Sąjunga, kalbėdamas apie Šiaurės Korėjai gresiančias ekonomines sankcijas.

- **Europos Sąjungos** vyriausybių sveikatos ministrai

susitarė sustabdyti visų narių tabako produktų garsinimą per radiją, per internetą ir laikraščiuose, vieškelių pakraščių lentose bei automobilių lenktynių mašinose. Šitas draudimas įsigalios visoje Europoje 2005 liepos mėnesį. Prieš tabako gaminių garsinimo uždraudimą pasisakė Anglijos Imperial Tobacco bendrovė ir žurnalų bei laikraščių organizacijos taryba.

- **Valstybės sekretorius** Colin Powell aplankė Kolumbiją, kuri prašo daugiau paramos iš JAV. Pasitarimuose dalyvavusi JAV ambasadorė Kolumbijoje Anne Patterson pripažino, kad abi vyriausybės svarsto paramos Kolumbijai klausimą. Pernai Kolumbija gavo 411 mil. dol. karinės paramos, o šiemet vyriausybė prašys Kongreso jau 537 mil. dol. Daug lėšų pareikalauja kolumbiečių kovos su kokaina

auginančiomis grupėmis. Pernai kokaino plantacijos, kurios buvo sunaikintos, apėmė 94,000 hektarų žemės, o šimet Kolumbijos kariuomenė sunaikino 122,000 hektarų. Kolumbijos vyriausybė prašė daugiau karinių malūnsparnių, reikalingų ne tik kovai su Kolumbijos revoliucionieriais, bet ir kokoso augalų purškimui. Kolumbija yra trečia didžiausia Amerikos šalpos gavėja po Izraelio ir Egipto.

- **JAV mokslininkai**, kurie tiria Irako gaminamas vėjarapių bakterijas, surado, kad Irakas nemažai pasinaudojo buvusių sovietų specialistų žiniomis ir slaptais receptais. Sovietų Sąjungoje žymi biologė, prieš pora metų mirusi Nelja Maltseva, dažnai lankydavosi Irake ir dirbdavo su irakiečiais chemikais.

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus savo vizito metu Čikagoje su Lituanistikos tyrimo ir studijų centro direktoriumi prof. Jonu Račkausku.

LIETUVA FORMALIAI BAIGĖ DERYBAS SU EUROPOS SĄJUNGA

Kopenhaga/Vilnius, gruodžio 13 d. (ELTA). Kopenhagoje Lietuvos derybininkai formaliai baigė derybas su Europos Sąjunga dėl narystės šioje organizacijoje. ES pirmininkaujančios Danijos sostinėje vykstančiame Europos viršūnių tarybos susitikime 15-os ES valstybių ir vyriausybių vadovai penktadienį vakare turėtų pakviesti Lietuvą bei kitas derybas baigusias kandidates 2004 metais tapti ES narėmis.

Oficialiai paskelbti Lietuvos derybų su ES pabaigą bei išklausti Lietuvos pakvietimo į ES, penktadienį po pietų į Europos viršūnių susitikimą Kopenhagoje atvyko Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus ir Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas. Tik atvykęs į Kopenhagą, Kongresų rūmuose Lietuvos vadovas susitiko su Europos Komisijos pirmininku Romano Prodi, ES plėtros komisaru Guenter Verheugen bei Danijos ministru pirmininku Anders Fogh Rasmussen ir aptarė baigiamų derybų rezultatus.

Derybų su ES Lietuva buvo pakviesta prieš trejus metus - 1999-ųjų gruodžio 10-11 dienomis Suomijos sostinėje Helsinkyje vykusiamе Europos viršūnių susitikime. Oficialias derybas dėl narystės ES Lietuva pradėjo 2000 m. vasario 15-ąją.

Kopenhagoje baigusi derybas ir gavusi pakvietimą tapti

visateise ES nare, Lietuva kartu su kitomis pakviestosiomis šalimis 2003 metų balandžio 16 dieną turėtų pasirašyti Stojimo sutartį. Tai turėtų įvykti iš Danijos pirmininkavimą netrukus perimsiančios Graikijos sostinėje Atėnuose.

Pasirašius Stojimo sutartį, apie vienerius metus truks šio dokumento ratifikavimas 15-os dabartinių ES valstybių narių parlamentuose. Numatoma, jog naujosios šalys į Bendriją įsilies 2004 metų gegužės 1 dieną.

Be to, Lietuvoje dar turės įvykti visuotinė gyventojų apklausa - referendumas, kurio metu šalies piliečiai pareikš savo valią - pritaria ar nepritaria Lietuvos narystei Europos Bendrijoje.

Gyventojų nuomonės apklausos rodo, kad, jei referendumas vyktų šiuo metu, Lietuvos narystei ES pritartų gerokai daugiau nei pusė šalies gyventojų. Prieš mėnesį atliktos apklausos duomenimis, už Lietuvos narystę ES referendume balsuotų 61,7 proc. piliečių. Tai didžiausia Lietuvos gyven-tojų parama per visą rengimosi narystei laikotarpį. Prieš mūsų šalies stojimą į ES lapkritį pasisakė 19,1 proc. apklaustųjų, tiek pat respondentų buvo neapsisprendę.

Kopenhaga, gruodžio 13 d. Pagal *The New York Times* pranešimą, jei baigiamosiose diskusijose bus susitarta dėl finansų skyrimo, tai penktadienį, gruodžio 13 d., formaliai bus

pakviestos 10 valstybių jungtis į Europos sąjungą 2004 metais: Kipras, Čekija, Estija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Malta, Lenkija, Slovakija ir Slovėnija.

Atiduodant šią *Dirvos* laidą spaustuvėn, nebuvo gauta aiškaus pranešimo iš žinių agentūrų, kad jau oficialiai tos valstybės yra pakviestos.

Kalba LF stipendininkų atstovė Milda Grigaitė, šalia jos dr. A. Razma ir K. Ječius. Taip pat matoma viena iš stipendininkių. Stipendijų čekiai studentams buvo įteikti per Lietuvių Fondo pokylį Lemonte lapkričio 9 d.

IŠ LIETUVOS IŠVYKO 204 TŪKSTANČIAI ŽMONIŲ Didžioji Britanija savo darbo rinką lietuviams atvers nuo 2004 metų

Vilnius, gruodžio 11 d. (ELTA). Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas gavo telegramą iš britų Premjero Tony Blair, kurioje informuojama, kad Jungtinė Karalystė atvers savo darbo rinką Lietuvos piliečiams nuo 2004 m., Lietuvai tapus ES nare.

Telegramoje, kaip informuoja Vyriausybės spaudos tarnyba, T.Blair pabrėžia stiprią Jungtinės Karalystės paramą Europos Sąjungos plėtrai ir sveikina Lietuvą, sėkmingai bebaigiančią istorines derybas. Apie savo darbo rinkos atvėrimą Lietuvai tapus ES nare yra informavusios Danija, Švedija, Olandija ir Airija.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsakymu atliktas tyrimas "Potencialaus laisvo darbo jėgos judėjimo į ES valstybes įvertinimas" parodė, kad per artimiausius metus dirbti užsienį nusiteikę išvykti daugiau kaip 320 tūkst. nuolatinių Lietuvos gyventojų.

Manoma, kad šiuo metu į užsienį yra išvykę dirbti 204 tūkst. Lietuvos gyventojų, 57 proc. iš jų dirba Europos Są-

jungos šalyse. Prognozuojama, jog Lietuvai integruojantis į ES šis procentas augs, tačiau neviršys 60, nes yra susiformavęs kitas stiprus traukos centras - JAV.

Statistikos departamento duomenimis, per pastaruosius dvylika metų iš Lietuvos emigravo 224,5 tūkst. žmonių. Statistikai užfiksavo, kad daugiausiai lietuvių traukia į Vokietiją bei Angliją. Duomenų apie migraciją į JAV ir Kanadą Statistikos departamentas neturi, nors spėja, kad į šias šalis ji gali būti didžiausia.

Praėjusių metų duomenimis, į NVS valstybes ir Vakarų šalis išvyko po vienodą skaičių nuolatinių Lietuvos gyventojų - po 3,6 tūkst. Neigiamas migracijos saldo sudarė 2,5 tūkst. žmonių.

LEIDO "GAZPROM" PIRKTI KAUNO ELEKTRINĘ

Vilnius, gruodžio 12 d. (ELTA). Lietuvos konkurencijos taryba sutiko, kad Kauno termofikacinę elektrinę įsigytų Rusijos koncerno "Gazprom" vadovaujamas konsorciumas, į kurį dar įeina Lietuvos ir JAV bendrovės.

"Kauno elektrinės įsigijimas koncentracijos laipsnio nekeičia ir didesnės įtakos padaryti negali", - Eltai sakė Konkurencijos tarybos Koncentracijos skyriaus vyriausioji specialistė Irena Kudzinskienė. Pasak jos, tarybos specialistai paprastai detaliau nagrinėja vykdomas horizontaliąsias koncentracijas, kadangi jos turi daugiau įtakos rinkos struktūrų pokyčiams.

Konkurencijos tarybai davus sutikimą, kad "Gazprom" su partneriais įsigytų Kauno elektrinę, iš esmės nebelenkė kliūčių elektrinės pardavimo sutarties pasirašymui.

Kauno elektrinę perkantis "Gazprom" koncernas pretenduoja į 34 proc. "Lietuvos dujų" bendrovės, valdančios didžiąją dalį gamtinių dujų tiekimo infrastruktūros, akcijų paketą. Galutinį pasiūlymą dėl šių akcijų įsigijimo "Gazprom" pateiks vasario pabaigoje, dabar dėl jų vyksta derybos.

Antrąją pagal dydį Lietuvoje Kauno termofikacinę elektrinę perims bendrovė "Kauno termofikacijos elektrinė", kurioje 99 proc. akcijų priklausys Rusijos "Gazprom", o likusi dalis - jo vadovaujamo konsorciumo partnerėms - JAV kompanijai "Clement Power Venture" bei "Dujotekana". "Gazprom" šioje bendrovėje atsakys už gamtinių dujų tiekimą, "Clement Power Venture" - už elektrinės išplėtimą ir modernizavimą, "Dujotekana" - už jėgainės eksploatavimą ir efektyvią veiklą. Konsorciumas įsipareigojo į Kauno elektrinę investuoti ne mažiau kaip 400 mln. litų, tačiau investicijos gali siekti ir apie 700 mln. litų.

Už daugiau kaip 100 mln. litų balansinės vertės Kauno elektrinę "Gazprom" ir minėtų bendrovių konsorciumas sumokės 116,5 mln. litų kainą. Iki šiol elektrinė priklausė šilumos bendrovei "Kauno energija".

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DARBAI IR GYVENIMAS

Neseniai Vilniuje istorikas Algimantas Liekis "Lietuvių tautos" mokslo knygų serijoje išleido didžiausią Lietuvoje knygą - "Dailių menų klubas. Metraštis", skirtą JAV lietuvių rašytojų, muzikų, architektų, mokslininkų ir kitų kūrėjų Kalifornijoje beveik 50 metų kūrybos ir gyvenimo veiklai nušviesti. Tai - dokumentinė knyga, atspindinti poetų, rašytojų B.Brazdžionio, J.Tininio, Alės Rūtos, mokslininkų M. Biržiškos, M. Gimbutienės, A.Gustaičio ir daugelio kitų - DMK narių veiklą ir gyvenimą, kūrybinius ieškojimus, diskusijas vykusias Los Angeles nuo 1956 m. veikusiame Dailių menų klube. Dokumentus buvo sukaupęs Klubo metraštininkas rašytojas Algirdas Gustaitis. Jo lėšomis šis neįkainojamos vertės lietuvių tautos kultūrai veikalas ir išleistas.

Knygos svoris - 5 kilogramai, beveik 1500 puslapių 25 X 30 cm dydžio. Tai rekordinė knyga Lietuvos leidybos istorijoje. Ja susižavėjimą išreiškė ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir perdavė nuoširdžiausius sveikinimus metraštininkui Algirdui Gustaičiui ir visiems kitiems tautiečiams, savo darbais ir mintimis gyvenančiais Nepriklausomos Lietuvos garbei ir labui.

A.L.T.S.konferencijos priešpiečių metu iš kairės: Zuzana Juškevičienė, Petras Buchas, Algimantas Birbilas ir Algirdas V. Matulionis. Z. Degučio nuotr.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS, TAUTINIO KULTŪROS FONDO IR VILTIES DRAUGIJOS SUVAŽIAVIMAI

Jau pusšimtį metų, nuo pat A.L.T. S-gos įsikūrimo, skyrių atstovai kas dveji metai suvažiuoja aptart Sąjungos reikalus, išklausyt skyrių pranešimus ir atnaujint, sutvirtint tarpusavius ryšius. Taip ir šiemet į Čikagą, Balzeko muziejaus patalpas, sukeliavo iš arti ir toli ne tik vietiniai tautininkai, bet atskubėjo iš Bostono, Detroito, Clevelando ir Los Angeles. Žinoma, salė ne tokia pilna, kaip

Rūta Sakienė

kad būdavo prieš eilę metų, bet tasai pats, jei ne dar didesnis, pasiryžimas. Suvažiavimus - seimus (ši kartą programoje pavadintu konferencija) kviečia Sąjungos valdyba, bet šeiminkai ir globėjai būna to miesto vietinis skyrius. Taigi, šiemet ir vėl svečiais rūpinosi, vaišino ir lepino Čikagos sky-

rius ir jo nepailstanti, viską pajėgianti ir visur suspėjanti pirmininkė Matilda Marcinkienė. Darbšti, sumani sk. sekretorė Irena Dirdienė parūpino ir tvarkė gausias, skanias ir per tris dienas nesibaigiančias vaišes. Žinoma, kitoms skyriaus narėms ir nariams taip pat užteko įvairių išpareigojimų. Padėka vaišingiems čikagiečiams!

Penktadienio vakare, kaip jau seniai įję į tradiciją, visi

susibėgo į anksčiau vadintą “susipažinimo” vakarą, o dabar jau daugelį kartų lyg tai į šeimos sugrįžimą, kur visi džiaugsmingai ir labai nuoširdžiai susitinka seniai nematytus mielus artimuosius. Čia maloniai praleidome keletą valandų, pasidalinome naujienomis, paspėliojome apie ateinančių dviejų dienų pasitarimų kryptį ir išdavas, vis mielų šeiminkų raginami vaišintis.

Kitą rytą prasidėjo darbas. Prie registracijos stalo visus kruopščiai surašinėjo Oskaras Kremeris. Salė pamažu pildėsi ir vos kelias minutes po dešimtos valandos Matilda Marcinkienė pradėjo suvažiavimą, pasveikino, pasidžiaugė gausiai susirinkusiais ir pakvietė prie mikrofono Sąjungos pirmininką Petrą Buchą, kuris sudarė darbo prezidiumą, iškviestas Romą Veitą, Mykolą Abarių ir svečią iš Lietuvos, Lietuvos Tautinės Sąjungos Vilniaus Naujamiesčio skyriaus pirmininką Algimantą Birbilą. Po Himno ir mirusiųjų pagerbimo, išklausėme įdomią Sąjungos vicepirmininko Eugenijaus Bartkaus paskaitą apie Tautinės Sąjungos nueitą kelią ir pirmininko Petro Bucho pranešimą apie Tautinę Sąjungą šiandien. Po išdininko ir kontrolės komisijos pranešimų, svečias iš Lietuvos Algimantas

Birbilas vaizdžiai papasakojo apie Tautinės Sąjungos skyrius Lietuvoje, jų veiklą, nuotaikas, padėtį ir vaizdžiai, plačiai atsakinėjo į daugybę klausimų.

Po priešpiečių sekė skyrių pranešimai: Los Angeles sk. pirm. Rūta Sakienė prieš pradėdama skaityti pranešimą apie dar gana veiklų ir optimistiškai nusiteikusių skyrių, paskaitė garbės generalinio konsulo Vytauto Čekanausko sveikinimą. Čikagos skyriaus pirmininkė Matilda Marcinkienė savo pranešimą pradėjo šiais žodžiais: “Mūsų puiki organizacija, kuri buvo įkurta čia, Amerikoje, 1949 metais su šaknimis Lietuvoje, tvirtai ir drąsiai žengia tvirtu žingsniu, skleisdama lietuviško tautiškumo idėjas išeivijos gyvenimo raidoje...” Skyrius stiprus, veiklus, talkina ir bendradarbiauja su Amerikos Lietuvių Taryba. Tautinė Sąjunga populiari Čikagos apylinkėje. Bostono skyriaus pranešime Romas Veitas plačiai išpasakojo apie gausią paramą įvairioms Lietuvos institucijoms ir apie pinigų, gautų už Tautinių Namų pardavimą investicijas. “Turime padėti Lietuvai ir patys sau” užbaigė savo pranešimą Bostono skyriaus pirmininkas. Detroito skyriaus, kuriame beliko tik keturi nariai (Nukelta į 7 p.)

Prieš 84 m., 1918 m. lapkričio 30 d. Prūsų lietuvių tautinė taryba paskelbė deklaraciją:

“Atsižvekgdami į tai, kad viskas , kas yra, turi teisę gyvuoti, ir į tai, kad mes lietuviai čionai, Prūsų Lietuvoje gyvenantys, sudarome šito krašto gyventojų daugumą, reikalaujame mes, remdamiesi Vilsono tautų apsisprendimo teise, priglaudimo Mažosios Lietuvos prie Didžiosios Lietuvos. Visi savo parašu šitą pareiškimą priimančiai pasižada, visas savo jėgas už įvykdymą minėtojo siekio pašvesti” - ir pasirašė Mažosios Lietuvos Tautinės Tarybos 24 nariai: Jonas Vanagaitis, Viktoras Gailius, Martynas Jankus, Mikelis Deivikas, Mikas Banaitis, A. Smalakys, Kristupas Paura, Mikelis Lymantas, D. Kalniškys, Fr. Žūbaitis, Kristupas Kiupelis, Jagomantas, Jurgis Arnašius, Jurgis Lebartas, L.Deivikas, Jonas Užpurvis, Jurgis Gronaus, Mikelis Mačiulis, E.Bendikas, M.Reidys, V.Didžys, J.Juška, M.Klečkus, Jurgis Margys.

Taryba paskelbė ir Atsišaukimą į krašto lietuovnikus:

:Pabuskit! Klausykit!. Padabokit!

... Pons Dievs aiškai nori mus lietuvius, kaip vienos giminės draugus, suvienyti į lais-

DIDŽIOJI IR MAŽOJI - VIENA LIETUVA

I

Dr. Algimantas LIEKIS

Mažosios Lietuvos Tarybos narys

vą savarankišką Lietuvą, kuri daugiau nebus sudraskyta, bet stipri bei galinga karalystė, kurioje mūsų brangi kalba poniavos [...].

Štai Didžioji Lietuva, kuri prieš 600 metų buvo didinga karalystė nutenkanti nuo rytinių iki juodųjų jūrų, nuo Klaipėdos iki Odesos miesto, yra vėl laisva ir nepriklausoma valstybė pastojusi, ir įsitaisė savo valdžią bei savo kariuomenę, kad su pasaulio didžiosiomis valstybėmis stotų į tautų susidraugavimą, kuriame amžina taika ponavos. Dievas pats stebuklingu būdu ją išskinkė iš maskolių vergystės jungo per šį išgastingąjį karą. Tad vokiečiai ją užėmė tykojo ją apiplėšti ir suvokietinti, kaip jie su mūsų prūsiška Lietuva yra padarę [...]. Ale Pono Dievo sūdai ant gvoltiškos Vokietijos užgriuvo ir jis atitraukė Vokietijai savo pagalbą ir jos kariuomenė turėjo po daug laimėjimų atgal trauktis ir Amerikos prezidento Vilsono rankomis priimti, kad kožna giminystė laisvai savo politinį būvį taisytųsi. Taip gi ir mums dabar valanda atėjo savo laisvę įgyti. [...]. Antai suomiai laisvi, čekai laisvi, slovėnai laisvi ir

ar tik mes, prūsiški lietuviai, toliau gėdysimės savo lietuvių vystės ir toliau lysime po vokiečių dangčiu, kurie jau 500 metų mūsų brangią kalbą spaudžia ir naikina, mūsų kūdikius per savo mokyklas mums atsvetina, visuose stonuose mus žemina ir naikina. Ten, kur Labguva, Vėluva, Įsirutis, Darkiemis, Goldapė - tai vien lietuviški kraštai, kur mūsų tėvų tėvai savo gražiąją kalbą vartojo ir lietuviškai gyveno.

Dabar atėjo valanda, pasauliui pasakyti, kad mes dar gyvi, kad mes su Didžiąja Lietuva esame vienos motinėls vaikai, kad ką mūsų priešininkai per šimtmečius išardė, dabar laikas vėl suvienyti.

Viena giminė, viena kalba, viena valstybė, viena valdžia - toks tas dabar mūsų reikalavimas būtų. Tad lietuviška giminė, lietuviška garbė, lietuviška kalba amžinai gyvuos, tad vaikų vaikai į tūkstančių eilę mums dėkavos, kad mes tikroje valandoje pabudome ir be baimės už savo tėviškę stojome.

me.[...]. Tuomi, kad mus tautiškai vis daugiau naikino ir mūsų kalbą žudė, mus už nieką laikė, mūsų lietuviškos žemės vardo nei minėti neminėjo.

Mes siuntėme karštus prašymus, peticijas, deputacijas pas karalių bei valdžią, ale jokio susimylėjimo neradome, priešingai, mūsų kalba dar sunkiau buvo spaudžiama ir naikinama. Todėl mes be jokios širdperšos skiriamės nuo Vokietijos: ji nebuvo mums motina, bet kaip kieta neširdinga svetma pamotė. [...]. Mes kreipiamės šioje Dievo mums dovanotoje valandoje ten, kur mūsų giminės, draugai, mums moja, ir kur mūsų širdis mus traukia, su jais, kurie šimtmečius vergystės jungą vilko, suvienyti, mes budavosime naują, galingą. Laisvą ir šlovinę Lietuvą, kuri giminių tarpe galės garbingą vietą užimti.

Lietuva ant visados, tarp palaimos, tarp bėdos !

Taip prisiekite mūsų Lietuvai, su turtu bei krauju už savo tikrąją tėviškę stoti. Nedokities persikalbėti vokiškų valdininkų, nebijokite jų grumzdyimų. Balsuokite, kad laikas pa-

reis, tiktai už prisiglaudimą prie Didžiosios Lietuvos. Ten mus nespaus didi mokesniai, nes naujoji Lietuva neturi senų skolų. Ten mes ir pagal tikėjimą galėsime kožnas savo tikybą pildyti laisvai, ir mūsų kūdikiai nebus sunkinami svetima šnekta. Taip pakelkime balsą kaip žaibą griausmingą. Lai gyvuoja mūsų brangi tėviškė, didžioji, Laisvoj Lietuva!”

(Iš V.Bartuškos “Lietuvos nepriklausomybės kryžiaus keliais” . Klaipėda. 1937. P.237 - 238).

Krašto žmonių rinktoji Prūsų lietuvių taryba savo sprendimą, kad M.Lietuva susijungtų su Nepriklasomybę atkuriančia Didžiąja Lietuva, nusiuntė ir Paryžiuje prasidėjusios Taikos konferencijos valstybių vadovams. Atrodė, kad negalėtų būti valstybės, kuri nepritartų teisėtiems tikrųjų Prūsijos šeiminkų norui: susijungti su visa savo tauta į vieną valstybę po tiek šimtmečių trukusios vokiečių okupacijos, kolonizacijos, priverstinės asimiliacijos; tuo labiau, kad okupanto, pralaimėjusio Pirmajame pasauliniame kare, likimą ir sprendė Antantės šalys Taikos konferencijoje Paryžiuje.

(Bus daugiau)

Iškilmėse švenčiant Lietuvos pakvietimą į NATO Paveikslų Galerijoj per verslininkų priėmimą. Iš kairės: Omnitel prezidentas Antanas Zabulis, JAV ambasadoriaus žmona Mariella Tefft, dr.Juozas Kazickas, IB International presidentė ir LR Garbės Konsulė Ingrida Bublienė.

Beveik, kaip tame Maiornio eilėraštyje: “Vėl paviliojo auką kapai...” Tik šiuo kartu auka buvo ne žmogus, bet išeivijos organizacija. Paskutiniu metu panašių aukų matėme keletą.

Lapkričio pradžioje *Draugo* puslapiuose sužinojome apie “Dar vienos organizacijos laidotuves”, taip straipsnis buvo pavadintas. Šių metų liepos mėn. savo veiklą užbaigė Lietuvos Katalikų Susivienijimas (Lithuanian Catholic Alliance): vadovybė pasirašė sutartį įsijungti į “Ladies Pennsylvania Slovak Catholic Union”. Abiejų organizacijų turtas bei skolos bus sujungtos, ateityje viskas bus žinoma Slovakų katalikų lygos anglišką vardu. Kas nežino, Susivienijimas buvo lietuvių fraternalinė draudos organizacija, savo žydėjimo metais plačiai pasireiškusi Amerikos lietuvių visuomenėje, prieškarinės Lietuvos kultūriniame bei švietimo rėmime, o po karo - pabėgėlių šalpos darbuose.

Įkurta 1905 m. lietuvių organizacija veikė tuometiniame angliakasių židinyje - Wilkes-Barre, PA mieste, kuris šiuo metu lietuvių gyvenime irgi jau užgesęs. Žinia, kad Wilkes-Barre 1909 pradėtas leisti dabartinis mūsų dienraštis *Draugas*, 1930 dar buvo leidžiamas *Garsas* ir t.t. Finansiskai organizacija laikėsi gerai: 1961 m. išde turėjo apie 2.7 milijonus dolerių. Imant dėmesin infliaciją, šiais laikais ta suma būtų lygi maždaug 15 milijonų. (Vien palyginimui, Lietuvos Fondas šiuo metu turi irgi 15 milijonų dol. kapitalą.)

Keista, kad vykstant įsijungimo deryboms bei ruošiantis sprendimui, apie planus nebuvo skelbta lietuvių spaudoje. Tik dabar, senokai po įvykdyto fakto, 2002 lapkričio 5 d. *Draugo* laidoje apie tai buvo

REQUIEM

Antanas Dundzila

pranešta - ir tai net ne Susivienijimo vadovybės. Paprastai, kai valstijų reguliuojamos finansinės ar kad ir pramonės įmonės jungiasi, tokios žinios skelbiamos. Tiesa, organizacija buvo registruota Pensilvanijos valstijoje, tačiau daug jos narių gyvena visur. Reikia manyti, kad daugelis buvo lietuviai ar lietuvių kilmės. Toks Amerikos lietuvių organizacijos pradingimas primena staigų ir nesitikėtą Mažeikių naftos rusams pardavimo fiasco Lietuvoje.

Šių metų bėgyje matėme ir kitas panašias laidotuves. Gavę Vilniuje leidžiamo 2002 spalio mėn. *Dienovidžio* numerį, sužinojome, kad jis yra paskutinis. Dvyliką metų ėjęs žavus kultūrinio pobūdžio spausdinys, viso išleidęs 500 numerių, paskutinių kelių metų bėgyje sutrauktas iš savaitraščio į talentingai paruošiamą, patrauklų mėnraštį, daugiau nebeišeis. Tai irgi Requiem... Tiesa, 2003 m. *Dienovidis* jungiasi su kitu žurnalu, redaktorės pavadintu “vieno vargo broliu” - *Literatūra ir menu*. Taigi, jei tiksliai supratau paskutinio *Dienovidžio* vedamąjį, sekančiais metais matysime (a) ketvirtainį leidinį, *Dienovidis-Literatūra ir menas*, ir (b) atskirai prenumeruojamą naujo pobūdžio savaitraštį, *Literatūrą ir meną-Dienovidį*. Šis žingsnis - tai likimo automobilio priblokštų, paliegusių praeivių ramstymasis viens kitu. Reikia tikėtis, kad likimas sujungtam leidiniui bus palankus. Nežinia, ar šiuo metu mandagu klausti: kaip ilgai?

Pernai metų pabaigoje, atsimename, užsidarė savaitraštis *Darbininkas*. Tai irgi nuostolis visuomenei, ypač Amerikos rytinio pakraščio lietuviams. Tiesa, *Darbininkas* šiais metais pasirodo sąsiuvinuko formate, maždaug kartą per mėnesį. Šiame pasikeitime glūdi keistokas reiškiny: už dabartinį *Darbininko* biuletenį nerenkamas prenumeratos mokestis (nebeverkšlenama sekti adreso lapelio, kuriame pažymėta prenumeratos data ir t.t....), o tik labai neįkyriai, vos vos užsimenant, prašoma aukų. Tačiau aukas galima skirti bet kuriai lietuvių pranciškonų veiklos sričiai, kurios apimtyje yra ir dabartinis - vadinkime - “Darbininkėlis”.

Paviršutiniškai žvelgiant, tai gali būti naujoviškas ekonominis būdas padengti spaudos kaštus. Jei toks bandymas pavyks, gal čia bus atrastas naujas būdas be prenumeratų šiais laikais leisti periodiką? Jei pavyks, gal prenumeratų atsisakys - vien į aukas persitvarkys - ir *Dirva*, ir *Draugas*? Tiesa, naujojo *Darbininko* susiaurintam leidimui gali būti dar ir kitas motyvas. Kol Tėvai pranciškonai nesutaria su visuomenės dalimi ir bylinėjasi dėl Brooklyne esančio, lietuviams tarnavusio Kultūros židinio, gali būti svarbu bet kokia kaina rankose išlaikyti spaudos forumą, idant (a) mūsų pranciškonai tebebūtų matomi išeivijos visuomenėje ir (b) reikalui esant, turėtų kur skelbti savo pareiškimus. Taigi, priešasčių gali būti visokių. Kodyluodami Requiem iki 2001 m. pabaigos leistam *Darbininkui*, šia proga prisimename savaitraščio mirties metines.

Kalbėdami apie įvykius Katalikų Susivienijime ar *Dienovidyje*, stabtelėkime prie JAV Lietuvių Bendruomenės

Algimanto Gečio rugsėjo mėnesį mestos minties - jungtis (ar politiškai priimtinau: “vienytis”) Lietuvos Bendruomenės ir Amerikos Lietuvių Tarybos organizacijoms. Siūlyme ypač svarbi organizacinė chemija, nes savo aukščiausiuose tiksluose abu vienetai juk savaip tarnauja mūsų visuomenei. Apie A. Gečio sumanymą tilpo pasisakymas X-15 *Dirvoje*, o lapkričio bėgyje *Drauge* platokai atsiliėpė buv. LB valdybos pirmininkas Vytautas Kutkus.

Nežinia, ar šis sumanymas rieda priekin, nes atsirado stebinančių, kitokių ženklų. Ką tik Čikagoje įvykusiame Amerikos Lietuvių Tarybos metiniame suvažiavime, apie kurį plačiai parašė *Draugas*, ALTos pirmininkas Saulius Kuprys

susijungimo sumanymo net nepaminėjo, nors LB-ės Gečys viešai teigęs, kad su ALTos Kupriu sumanymas svarstytas. Priešingai - S. Kuprys suvažiavime kalbėjo apie ALTos naujas veiklos galimybes, mūsų visuomenei ir Lietuvos interesams iš tikrųjų labai reikalingas. Klausimas: ar A. Gečio viešai minėti jungimosi/vienijimosi pokalbiai su S. Kupriu neatšalo? Gal iš tikrųjų savištovi ALTa galėtų užimti S. Kuprio suvažiavime išsakytą fronto liniją mūsų interesų gynyboje - liniją, kurios 1998-2001 m. be tikro užsiangažavimo (pirmiausiai fotografuojantis...) Bendruomenės vadovybė bandė imtis?

Atrodo, Requiem šiandieninio pobūdžio JAV LBei ir ALTai dar ilgokai negiedosime.

PREMIJA J.A. JŪRAGIUI

Lietuvių Rašytojų draugijos literatūrinės premijos paskyrimo komisijos pirmininkė N. Jankutė-Užubalienė praneša, kad Lietuvos Rašytojų draugijos 2001 m. literatūrinė premija paskirta poetui Juozui Almiui Jūragai už viso gyvenimo kūrybą. J.A. Jūragis gyvena Australijoje, Yagoona, NSW, mieste. Literatūrinės premijos mecenatas - Lietuvių Fondas.

• **LR konsulas Čikagoje** informuoja, kad National Strategy Forum organizuoja priešpiečius su lordu Robertson, NATO Generaliniu sekretoriumi. Priešpiečiai įvyks 2003 m. vasario 21 d. 12 val. p.p. Union League Club (adresas 65 W. Jackson Boulevard, Chicago)

2003 m. KELIONĖS Į DAINŲ / ŠOKIŲ ŠVENTĘ VILNIUJE

Finnair ir kitomis oro linijomis

	Išvyksta birželio mėn.	Sugrįžta liepos mėn.
Boston	29 d.	14 d.
Chicago	29	13
Cleveland	27	11
Detroit	27	11
Los Angeles	28	11
Newark	28	13
New York	29	14
Philadelphia	26	11
San Francisco	28	13
Tampa	29	12
Toronto	29	14
Washington	29	13

Galima užsisakyti vietas ir kitomis dienomis.

Skambinkite

VYTIS TOURS

40-24 235th St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979

E-mail vyttours@earthlink.net
Web site www.vytistours.com

Atstovybė Čikagoje: Rita Penčyliienė E-mail pencylar@aol.com
Bronė Barakauskienė E-mail broneb@aol.com

A.L.T.S. konferencijoje. Inž. Eugenijus Bartkus skaito pranešimą, sėdi darbo prezidiumas - Petras Buchas, Algimantas Birbilas, Mykolas Abarius ir Romas Veitas. Z. Degučio nuotr.

(Atkelta iš 5 psl.)

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS, TAUTINIO KULTŪROS FONDO IR VILTIES DRAUGIJOS SUVAŽIAVIMAI

(pirm. Eugenija Bulotienė) vardu kalbėjo Mykolas Abarius, pabrėždamas, kad nors skyrius per mažas patsai ką nors nuveikti, bet visur dalyvauja, remia ir atstovauja Tautinė sąjunga. Perskaitė ir Šaulių sąjungos sveikinimą suvažiavimui. St. Petersburg, FL, sk. pirm. Juozas Šulaitis nedalyvavo suvažiavime, bet pranešimą atsiuntė raštu. Skyrius labai sumažėjęs narių skaičiumi, nėra galinčių dirbti, veikla nebeįmanoma. Linkėjimai nuo Vytauto Abraičio, kuris buvo sunkiai sužeistas automobilio nelaimėje. Pirm. Petras Buchas perdavė ambasadoriaus Aniceto Simučio sveikinimą. Būdamas sunkus ligonis vis tik parašė: "Kaip bus, kaip nebus, bet sieloje aš su jumis". Jonas Jurekūnas, taip pat ligonis, atsiuntė raštu savo idėjas ir pasiūlymus tolimesnei Sąjungos eigai ir ateičiai.

Susirinkusių atidžiai ir įžvalgiai išgildenta Sąjungos ateitis, veikla ir planai ir persvariai nutarta, kad Sąjunga gyvuojanti, veikli ir reikalinga.

Susirinkę pageidavo ir nuobalsavo darbo konferenciją pakeisti į suvažiavimą su seimine teise pravesti Sąjungos valdybos rinkimus. Taip pat papildyti įstatymus taip, kad skyriams neberekės skirti atstovų, bet visi norintys nariai galės dalyvauti suvažiavimuose ir turės teisę balsuoti.

Pirm. Petras Buchas, pakviestas kitai kadencijai kandidatuoti, pasitaręs su valdyba, sutiko ir visa valdyba buvo audringais plojimais suvažiavimo perrinkta dviems metams: pirmininkas Petras Buchas, v-pirm. Eugenijus Bartkus, v-pirm. Jonas Variakojis, sekretorė Irena Dirdienė, išdėninkas Oskaras Kremeris. Perrinkti ir kiti organai. Į Tarybą, mirus dviems nariams, išrinktos Liucija Mažeikienė iš Los

Angeles ir Vanda Mažeikienė iš Čikagos.

Rezoliucijų komisija, susidedanti iš Antano Juodvalkio, Vaclovo Mažeikos ir Jono Variakojos pateikė suvažiavimo rezoliucijų projektą, kuris buvo priimtas.

Baigiant suvažiavimą, pirm. Buchas padėkojo už pasitikėjimą ir pabrėžė, kad valdybos darbas yra garbingas, bet ne lengvas. Susirinkimą baigė suvažiavimo šeimininkė Matilda Marcinkienė.

Tautinio Kultūros fondo veikla

Sekmadienį po šv. Mišių Tėvų Jėzuitų koplyčioje vėl visi rinkosi į Balzeko muziejaus patalpas, kur 12 val. prasidėjo Tautinio Kultūros Fondo suvažiavimas. Fondo vicepirmininkas Petras Buchas paskaitė negaliojančio Fondo įkūrėjo ir pirmininko Jono Jurekūno raštą. Suvažiavimui pirmininkauti pakviestas Eugenijus Bartkus. Iš pranešimų pasirodė, kiek daug šis palyginti mažas ir naujas fondas yra atlikęs: išleido arba padėjo finansuoti eilę politinių knygų, kitos ruošiamos leidimui. Vien tik šiais metais paskirtos 25 stipendijos Lietuvos studentams. Fondo finansinis stovis yra solidus. Jonui Jurekūnui pasitraukus, nauju fondo pirmininku išrinktas Eugenijus Bartkus, kuris pasikvietė tą pačią valdybą: Petrą Buchą, Rimą Kašubaite-Binder ir Oskarą Kremerį. Perrinkta ta pati fondo taryba: Eugenijus Bartkus, Petras Buchas, Rima Binder, Vida Gird-

vainienė, Arvydas Ignatonis, Jonas Jurekūnas, Oskaras Kremeris, dr. Jonas Maurukas, Vaclovas Mažeika, Eduardas Modestas, Rūta Sakienė.

Laikraščio padėtis

Paskutinis tą sekmadienio popietę *Dirvos* globėjo ir leidėjo - Vilties draugijos suvažiavimas pradėtas beveik be pavėlavimo 1:30 val. p.p. Draugijos pirmininkas Algirdas Matulionis pradėjo suvažiavimą ir į prezidiumą pakvietė Eugenijų Bartkų, Brutėnį Veitą ir Joną Petronį. Be pataisų priimtas praeito suvažiavimo protokolas. Pranešimus apie *Dirvos* vargus, stovį ir gerą naujieną padarė d-jos pirm. Algirdas Matulionis. Revizijos komisijos pranešimas parodė, kad finansinė padėtis nėra lengva. Susirinkimas gyvai diskutavo ir davė įvairių pasiūlymų, kaip padėti pagerinti. Visa tai valdybos bus svarstoma ir daromi nutarimai. Išrinkta Vilties draugijos valdyba: pirm. Algirdas Matulionis, dr. Viktoras Stankus ir Algimantas Pautienis iš Clevelando, inž. Antanas Mažeika ir Rūta Sakienė iš Los Angeles.

Pasibaigus visiems trims suvažiavimams dar ilgai bendrauta, vakarota ir vaišintasi. Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos naujai perrinktas pirmininkas Petras Buchas visus vaišino šampanu, o susirinkę balsingai užgiedojo "Ilgiausių Metų" Petrui Buchui, Algirdui Matulioniui, ir vaišingoms suvažiavimų šeimininkėms ir Čikagos skyriaus pirmininkei Matildai Marcinkienei.

Visi trys suvažiavimai įvyko lapkričio 16 ir 17 dienomis.

Kalėdų švenčių ir Naujų 2003-čiųjų Metų

*proga nuoširdžiai sveikiname
Tautinės sąjungos Garbės ir Tarybos narius,
skyrių pirmininkus bei visus Sąjungos narius.
Sveikiname "Dirvos" Redakcinę kolegiją,
administraciją ir bendradarbius,
"Vilties" draugijos valdybą,
"Naujosios Vilties" žurnalo
redaktorių ir talkininkus.
Sveikiname Lietuvių tautininkų
sąjungą Lietuvoje.
Tegu šventiška nuotaika lydi mus visus,
teikdama jėgų ateities darbams,
siekiant šviesesnio Lietuvos rytojaus.*

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS VALDYBA

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲ 2003 METŲ

proga sveikiname skyriaus narius,
jų artimuosius ir visus bendraminčius
išeivijoje ir Tėvynėje. Taip pat geriausi
linkėjimai DIRVAI, jos štabui
ir visiems skaitytojams.

*Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Los Angeles skyriaus VALDYBA*

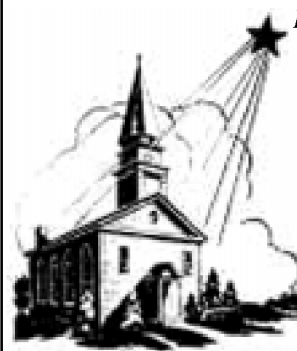
LINKSMŲ ŠVENČIŲ, LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 2003 METŲ LINKIU

DIRVAI IR JOS
BENDRADARBIAMS,
VISIEMS MANO
DRAUGAMS IR
ARTIMIESIEMS!

Rūta Sakienė

*Šventų Kalėdų ir Naujųjų Metų proga,
šv. Jurgio (Cleveland, Ohio) parapijos taryba
sveikina visus parapijiečius ir
linki jiems skaidraus
Kalėdų džiaugsmo ir
laimingų Naujųjų 2003 metų!*

*Klebonas kun. Juozas Bacevičius
Stephen Kristoff, pirmininkas
Aušra Babickas
Dr. Anthony E. Bacevice
Edvardas Klimas
Algirdas Matulionis
Peter Rekstis
David Rubinski
Virginija Rubinski
Lawrence Stochl
Debra Zeledonis*

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$40,
PUSEI METŲ - \$25,
PIRMA KLASĖ - \$63,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$115.00

LIETUVA IR PASAULIS

BERLYNE IR BRIUSELYJE

Gruodžio 9 d. Pakeliui į Briuselyje vykusį Europos Sąjungos ir Lietuvos derybų susitikimą užsienio reikalų ministras Antanas Valionis Berlyne susitiko su Vokietijos federaliniu vicekancleriu, užsienio reikalų ministru Joschka Fischer.

“Norėjau susitikti su Vokietijos ministru, kad jis iš pirmų lūpų išgirstų Lietuvos derybų aktualijas. Iš pirmų lūpų norėjau išgirsti ir Vokietijos vertinimus. Vokietija - didžiausia Europos Sąjungos valstybė, didžiausia ekonomika, kurios įnašas į ES biudžetą yra didžiausias”, po susitikimo su Vokietijos diplomatijos vadovu teigė ministras A.Valionis. Pasak užsienio reikalų ministro, “negalima nesutikti su nuomone, kad Lietuvai, kaip ir kitoms Baltijos valstybėms, bendras finansinis paketas yra gana palankus. Tačiau turime klausimų, kurie daro mūsų situaciją ypatingą: tai - Ignalinos atominės elektrinės ir tranzito reikalai”. “Visais lygiais, su visais pašnekovais siekiame, kad į mūsų interesus būtų deramai atsižvelgta”, - pažymėjo Lietuvos diplomatijos vadovas. Ministro A.Valionio žodžiais, Vokietijos užsienio reikalų ministras labai palankiai įvertino Lietuvos laikyseną Karaliaučiaus srities ir tranzito klausimu bei pažadėjo visokeriopą palaikymą šiuo klausimu.

Lietuvos ir Vokietijos diplomatijos vadovai susitikime Berlyne pažymėjo, kad derybų dėl Ignalinos atominės elektrinės uždarymo finansavimo apimčių ir ilgalaikiškumo rezultatai bus fiksuoti specialiaame protokole prie Stojimo sutarties. Atskirame protokole prie sutarties taip pat bus įtvirtintos ES garantijos Lietuvai dėl kuo greitesnio prisijungimo prie Šengeno sutarties su pirmąja šalių kandidačių grupe bei finansinės ES paramos įgyvendinant Karaliaučiaus tranzito priemones.

LIETUVOJE APTARIAMI DERYBŲ ES REZULTATAI

Gruodžio 16 d. Lietuvoje surengtas pirmasis ES - Lietuvos jungtinio konsultacinio komiteto posėdis-konferencija, kuriame buvo aptarti derybų dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje rezultatai, artimiausi darbai ir kryptys, diskutuota apie Europos Sąjungos ateitį, struktūrinių ES fondų panaudojimą - ES pamokas ir problemas Lietuvoje.

Jungtinis konsultacinis komitetas buvo įkurtas šių metų liepos 19-ąją Vyriausybės nutarimu, pritariant Europos Bendrijų ir Lietuvos Respublikos Asociacijos tarybos sprendimui. Komiteete yra 12 asmenų - po 6 iš Lietuvos ir ES šalių. Jie atstovauja darbdavių, profsąjungų, žemdirbių, vartotojų teisių gynimo ir kitoms visuomeninėms organizacijoms.

Komiteto tikslas - pasirėngimas narystei ES bei darbui ES Ekonominiam ir Socialiniam komitete. Lietuvos pramoninių konfederacija kartu su ES yra šio komiteto pirmininkaujanti organizacija, jos vienas iš pirmininkų yra LPK viceprezidentas, Verslo socialinės politikos komiteto pirmininkas Gediminas Šaulys.

Kaip praneša ELTA, posėdyje pranešimus skaitė Europos Komisijos delegacijos Lietuvoje vadovas Michael Graham, Europos komiteto generalinis direktorius, Lietuvos vyriausiasis euroderybininkas Petras Auštrevičius, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto prezidentas Roger Briesch, kiti pranešėjai.

JAPONIJA SVEIKINA Į NATO PAKVIESTAS ŠALIS

Lietuvos ambasadoriaus Japonijoje Algirdo Kudzio iniciatyva gruodžio 9 dieną Tokijuje surengtas priėmimas, skirtas NATO aukščiausiojo lygio susitikimo Prahoje rezultatams aptarti.

Priėmimą Lietuvos ambasada surengė kartu su kitų į NATO pakviestųjų šalių - Slovėnijos, Slovakijos, Bulgarijos, Rumunijos ir Estijos - ambasadomis. Dar viena iš kvietimo į NATO sulaukusių šalių - Latvija - neturi savo atstovybės Japonijoje.

Šiame diplomatiniam priėmime dalyvavo Japonijos parlamento, užsienio reikalų ir krašto apsaugos ministerijų atstovai, NATO šalių ambasadoriai, žiniasklaidos atstovai.

Japonijos žemutinių rūmų narė, parlamentinė užsienio reikalų sekretorė Shinako Tsuchiya pasveikino NATO plėtros procesą ir pasidžiaugė, kad naujų šalių narystė NATO padės aktyviau plėtoti šios organizacijos veiklą kovojant su terorizmu bei kontroliuojant nestabilias teritorijas visame pasaulyje.

PRAHOS SUSITIKIMO REZULTATAI PAMINĖTI KOPENHAGOJE

Gruodžio 9 dieną į NATO pakviestųjų šalių ambasadorių surengtame priėmime Kopenhagos rotušėje dalyvavo dabartinės Danijos vyriausybės bei parlamento nariai, taip pat buvusių Danijos vyriausybių nariai, aktyviai prisidėję prie NATO plėtros.

Danijos Ministras Pirmininkas Anders Fogh Rasmussen pažymėjo, kad Prahoje priimtu sprendimu pasiektas vienas iš svarbiausių Danijos užsienio politikos tikslų. Pasak premjero, Baltijos šalys nukentėjo nuo Sovietų Sąjungos ir 50 metų turėjo gyventi Sovietų valdžioje, todėl šių valstybių atžvilgiu Prahos sprendimas turi istorinę reikšmę.

LGITIC inf.

SLA 67-jo seimo sekretoriatas: Jonas Vilgalis iš Niujorko, Kęstutis Miklas iš Floridos ir Jonas Stundža iš Bostono. Seimas įvyko lapkričio 8-9 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje.

E.Šulaičio nuotr.

AR AMERIKA VISUOMET TEISI?

Aleksas Vitkus

Mūsų krašto vadovai įvairiomis progomis mini, kad Amerika yra geras kraštas, ir mes norime jais tikėti. Bet nemaža dalis pasaulio mums tvirtina, kad, nors jie mėgsta amerikiečius, tai nereiškia, kad jie visuomet sutinka su Amerika ir jos politika. Kai prezidentas Bush ar jo vyriausybės nariai beveik kasdieną grasina Irakui karu, didelė pasaulio dalis, su labai retomis išimtimis, su Bush politika nelabai nori sutikti. Kyla klausimas, ar mes turime automatiškai sutikti, kad politika, kurią vesdavo ar dabar veda Amerikos valdovai, yra visuomet teisi?

Mitas, kurį Amerikos patriotai jau nuo 1776 metų skelbia visam pasauliui, kad ši naujoji valstybė buvo sukurta pagrindu, jog visi žmonės yra sukurti lygūs, buvo ir liko tik gražus, bet ir šiandien dar nepasiekiamas mitas. Tik prisiminkime, kad net Amerikos nepriklausomybės deklaracijoje yra kalbama apie “negailėstingus laukinius indėnus”, kurie turėjo būti išnaikinti. Ar ne keista, kad turėjo praeiti beveik 200 metų kol demokratinėje Amerikoje moterys ir juodosios rasės žmonės pagaliau igijo balsavimo teises.

Taip, Amerikos gyvenime yra daug taisytinų dalykų, ir nei mes nei ateinančios kartos jų visų nepataisys. Kol žmonės, sudarantys tautą ir valstybę nėra tobuli, nebus tobula nei valstybinė santvarka. Nors ir geros valios žmonės, jie turėjo ir turi savo nuomonių skirtumų, kuriuos suvesti į vieną tikslą yra beveik neįmanoma. Su tuo faktu ir Amerikoje turime sutikti. Tobulumo ir nelaukiame.

Sutinku, kad Amerika yra gal viena iš geriausiai ir gal teisingiausiai susitvarkiusių valstybių. Ji yra ir stipri, galinga pasaulio valstybė, ekonomiškai ir kariškai. Jos piliečių, ir net ne piliečių žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvė yra pavydima milijonų žmonių kituose

kraštuose tų laisvių neturinčių. Bet ir laisvė turėtų būti ribojama, ypač kai kartais užmirštamas žodis atsakomybė. Deja, tos laisvės šiandien teismų kartais suprantamos taip plačiai, kad atrodo, kad jos pačios save net naikina. Tik pagalvokime apie naujai įsigalėjusią sampratą “politically incorrect” ar “socially insensitive”. Tuomet ir Amerikoje ne viską gali sakyti.

Prezidentas Lincoln vedė labai daug aukų pareikalavusį pilietinį karą, kad išlaikytų visos valstybės vientisumą, sakydamas, kad tai yra “paskutinė mūsų viltis”. Jis dar karo metu pagaliau paskelbė vergų išlaisvinimą. Gerokai vėliau ir Amerikos moterys gavo teisę balsuoti. Amerika XX-e amžiuje kariavo už demokratiją du labai nuostolingus karus ir 1945 metais išgelbėjo Europą nuo Hitlerio. Po ilgo po to užsitęsusio šaltojo karo prieš Sovietų sąjungą, ji ir vėl išėjo laimėtoja. Ji padarė daug politikos klaidų, bet, siauresniu mastu, mes, lietuviai išeiviai Amerikoje, jai esame dėkingi už suteiktą prieglobstį. Tai įvertindami, mums vis dėlto kažkaip turėtų kliūti bent keli mitai apie Ameriką ir jos tariamą neklaidingumo filosofiją.

Amerikos pranašumas. Jau nuo pat Amerikos susikūrimo naujieji atėjūnai veržėsi į vakarus. Mintis, kad jie turi užvaldyti visą kontinentą, užvaldė tų veržlių žmonių galvojimą. Jie vis kovojo, veržėsi, kol pasiekė Ramųjį vandenyną, panašiai kaip rusai, gal geriau sakant - kazokai, maždaug tuo pačiu metu, ėjo per Sibiro platybes. Kokios nebūtų kliūtys, amerikiečiai priprato save laikyti viską žinančiais pergalingais laimėtojais. Kai dabar pasaulyje sutinkame kraštų, kurie gal su

mūsų tokiu pranašumu ne visai nori sutikti, mes juos norime “sutvarkyti”. Tai sukelia neapykantą Amerikai, ir į mus pradeda žiūrėti ne į kaip gerbtiną pasaulinę galybę, bet kaip į pasaulinio mąsto peštuką ar, angliškai tariant - bully.

Amerikos svajonė apie teisę į gyvybę, laisvę ir troškimą laimės. Milijonai žmonių dar prieš mus to paties troško, o mes galvojame, kad tai mūsų išskirtina teisė, kad mes turime geriau gyventi, negu kiti. Kaip į mus tada žiūri likęs pasaulis? Ar mums vis stiprėjant kariškai ir ekonomiškai, pasaulio neturtingieji, žiūrėdami į mus pro lyg brangios parduotuvės langą, kada nors neišlauš to lango stiklą?

Ar Amerika taikos šalis?

Pirmieji ateiviai stūmė, žudė ir beveik išnaikino vietinius indėnus, aiškindamiesi, kad laukinius reikia, jei galima, civilizuoti. Mes ilgai laikėme ir savo kaimynus, Meksiką ar Kanadą, už mus žemesniais. Mes jaučiame ir šiandien lyg pareigą tvarkyti Kubą, Panamą, Filipinus ir kitas valstybes. Mes juk geriau viską suprantame, ir tik norime joms padėti. Padėti, plečiant mūsų geopolitinę ir ekonominę viršenybę iki visų keturių pasaulio kampų, vis tvirtindami, kad mes taikingi, ir nenorime jokių svetimų žemių. Žemių gal ir nenorime, bet toks Amerikos ekonominis dominavimas pasaulyje ugdo jai ne tik baimę, bet ir neapykantą ir pavydą. Iš to ir išplaukia terorizmas, kurio mes visi šiandien, ypač po 9/11 įvykių, taip bijome, ir nežinome kaip prieš jį kariauti. Reikia keisti politiką, ieškoti teisybės visoms tautoms, ir suprasti, kad Amerika tai dar nėra visas pasaulis. Linkėčiau Amerikai mažiau arogancijos ir daugiau dėmesio kitų nuomonei.

NAUJAS LIETUVIŠKO GARSO PASAULIS

Vytautas Matulionis

Pirmoji koncerto dalis buvo baigta dviem Antano Lapinsko kūriniais: šelmišku, greitu *Ir atjojo bernužėlis* (su būgnu, birbyne ir lamzdeliu) ir Vaikščiojo puova (su dviem birbynėm ir būgnu). Abu kūriniai, glaudžiam ir sėkmingam bendradarbiavimui įtraukė visą ansamblį. Labai įdomus ir verčiantis klausytojus šypсотis buvo po sceną žingsniuojantis ir savo žaižaruojančiomis plunksnomis besigėrintis išdidus povas. Čia kanklės buvo nepamainomu palydos instrumentu.

Jei pirmoje koncerto dalyje klausytojai gėrėjosi senų liaudies melodijų įkvėptais kūriniais, įdomiai apipavidalintais ir išradingai pritaikytais liaudies instrumentams, tai antroje dalyje atsivėrė nesvajotas, neribotų galimybių, neišsemiamas aruodas iš kurio atlikėjai sėmėsi tos ugnies, kuri, negesinama, išsplieskė ir klausytojuose. Tai buvo vėliausi jaunųjų Lietuvos kompozitorių kūriniai, pradedant liaudiškais motyvais vingiuojančiu *Scherzo* (Eduardas Balsys). Jis buvo žaismingas, švelnus ir tylus, pritariant birbynėms ir skudučiams.

Labai malonų įspūdį paliko Joanos Gedmintaitės dainuojamas Jurgio Juozapaičio vokalinis ciklas *Medžių tyla* (žodž. Aldonos Gusta). Nors gražūs žodžiai retai buvo tesuprantami (čia gal salės kaltė), solistė, dainuodama iš gaidų, balsą valdė lengvai, su pasitikėjimu ir įsijautimu kurdama nuščiuvusios gamtos vaizdą. Šis kūrinys galbūt skambėtų dar geriau mažoje kamerinei muzikai pritaikytoje ir balsui palankesnėje salėje. Vis dėlto, tai buvo šio vakaro solistės didžiausia sėkmė.

Tačiau nuostabiausio, ilgiausio ir sunkiausio kūrinio vieta priklausė Fausto Latėno kompozicijai *Skamba lacrimarum*, kuri ir šiaip jau įkaitusius klausytojus tiesiog įaudrino. Prasidėjęs ilga raudančios, dejuojančios birbynės įžanga, palapsniui įsijungiant dviem birbynėm ir pagaliau kanklėm, jis išviliojo iš mūsų tautinių instrumentų neįtikėtinas spalvas ir virtuoziškumą kuriam nusi-lenktų ir pajėgiausi klarnetistai. Birbynės buvo nuostabios! Sudėtingų, neramių slinkčių kūkury, pradžioje buvo jaučiamas lyg vienuoliškas giedojimas ar Pietų Amerikos indėnų aimanos, kurios vėliau pavirto į kaitrią brazilietišką sambą, aistringą argentinietišką tango, džiazą ir neišvengiamai priminė kompozitoriaus Heitor Villeda-Lobos *Bachianas Brasileiras*. Tai buvo ansamblio vir-

tuoziškumo vainikas kuriame kiekvienas atlikėjas žėrėjo brangakmeniu.

Gedmintaitės su ansambliu atlikta Valentino Bagdono *Dainuotinė* (žodž. Bernardo Brazdžionio) apie tylų vakarą (“Aš žinau nesugrįš vakaras tylus”) solistei suteikė daug gražių progų, kurias ji sumaniai išnaudojo.

Į koncertą buvo įtrauktas programoje nepažymėtas jaunų kompozitoriaus Vytauto Armanavičiaus (?) *Duetas birbynėms*. Dangus tikrai šypsojosi šį vakarą! Tai buvo dar vienas nuostabus, labai modernus, hipnotizuojantis kūrinys. Jame abu birbynės virtuožai, Irmantas Andriūnas ir Eugenijus Čiplys nustebino neįtikėtinu šio instrumento valdymu. Ar galėjo kas nors svajoti, kad iš kuklios birbynės būtų galima išgauti puikų *crescendo-decrescendo*? Bet nepaneigiamas įrodymas buvo čia pat - sužavėtų klausytojų ausyse.

Vytauto Juozapaičio mįslingą saktmę *Vary varo* Joana Gedmintaitė atliko pritariant dviem birbynėm. Greita Algimanto Bražinsko kompozicija Šokis su Eugenijaus Čiplio birbynės solo, pritariant ansambliui, buvo dar viena šviesi žvaigždė giedriame šio vakaro danguje. Kaip malonu buvo klausytis šio menininko!

Vakaras baigtas Dalios arija iš Balio Dvariono operos *Dalia* (žodž. Balio Sruogos) ir to paties kompozitoriaus daina *Žvaigždutė* (žodž. L. Steponavičiaus). Šias abi dažnai girdimas kompozicijas atliko Joana Gedmintaitė, bet abejotina, ar buvo būtina jas įtraukti į šio vakaro nepaprastą programą. Nors arijoje pasitaikė šiurkštesnių vietų (galbūt dėl susikaupusios didelės balsinės naštos), *Žvaigždutėje* solistė sužibo gražiu, aukštu lengvai pasiekiamu bei išlaikomu *pianissimo*. Sujaudintiems (nors gal ir ne iki ašarų) klausytojams karštai pageidaujant, solistė juos dar apdovanojo daina *Mano sieloj šiandien šventė*.

Scenoje ansamblis atrodė darniai, profesionaliai rimtai, šiltoms šypsenoms nuolat giedrinant menininkų veidus. Maloniai nuteikė ir dailūs moterų tautiniai rūbai ir vyrų nebal-tinto lino spalvos kostiumai. Antroje dalyje vyrai buvo bešvarčiai, su liemenėmis, o moterys buvo pasirėdžiusios baltais stilizuotais rūbais kurie joms suteikė kiek “vaidilutišką” išvaizdą.

Tikrumoje, šventė buvo ne tik dainininkės sieloje, bet ir

daugelyje kitų, į šį muzikos meno pokylį suplaukusių sielų. Klausantis šio meninio vienetą, kažkas neišsakomai malonaus ir artimo užtvindė susirinkusiųjų širdis. Į tas širdis prabilo lietuvių liaudies instrumentai ištobulinti iki nesvajoto laipsnio. Jų naujam garsui jau nepakako juos pagimdžiusių ganyklų ir miškų, jam buvo būtina koncertinė, tarptautinė viešuma. Iš lietuviškos žemės išaugę ir į lietuivio sielą neišraunamai įaugę, jie skambėjo lyg sapnas, bet buvo pasididžiavimo verta tikrovė. Kanklės priminė orkestrą (ypač *Dalios arijos* įžangoje), o birbynių vikrumo galėjo pavydėti ir

pats Rossini. Tačiau tuose instrumentuose glūdinčias galimybes pilnai išnaudojo jais grojantys menininkai. Jų muzikalumas ir lietuviško garso dvasios perpratimas stebino visą vakarą. Tokie “stebuklai” įmanomi tik tada, kai menininkas ir jo instrumentas tampa vienu kūnu.

Šis koncertas buvo pirmas tokio aukšto lygio tautinio meno renginys Clevelando lietuvių gyvenime, prašokęs visus lūkesčius, puiki paskata tolimesniai lietuviybės išlaikymui išeivių tarpe. Tai buvo koncertas atliktas ne “profesdionalų”, bet **profesionalų!** Klausytojai šį skirtumą pastebėjo tuo pat, pilnai suvokę jo svarbą ir menininkams atsidėkojo nedirbtina šiluma.

PRATĘSIAMAS

DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

Negavus pakankamo skaičiaus novelių iki originalaus konkurso termino lapkričio 1 d., *Dirvos* novelės konkurso rankraščių įteikimo data **nukeliama iki 2003 m. vasario 1 d.** Kviečiame visus rašytojus pasinaudoti šia proga ir dalyvauti konkurse.

Korp. Neo-Lithuania vyr. valdyba

KETURIASDEŠIMTASIS “Dirvos” novelės konkursas

Skiriamos DVI PREMIJOS:

Pirmoji - 500 dolerių,
Antroji - 300 dolerių

**IŠ A.A. SIMO KAŠELIONIO
palikimo, kurį tvarko “Korp! Neo-Lithuania”
Vyr. valdyba**

Tema: Autoriams suteikiama neribota teisė patiems pasirinkti novelės temą ir meninės išraiškos formas.
Paskutinė rankraščių įteikimo data - **2003 metų vasario 1 d.** (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti šiuo adresu:

*Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191*

Konkurse kviečiame dalyvauti visus lietuvių rašytojus, gyvenančius Lietuvoje, JAV ar bet kurioje kitoje valstybėje.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti perrašyti rašomąja mašinėle arba kompiuteriu ir pasirašyti slapyvardžiu. Tą patį slapyvardį užrašykite ant pridedamo užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tik laimėjusių vokeliai bus atidaryti. Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tik autoriams prašant jų nurodytu adresu.

Vertinimo komisija paprasta balsų dauguma sprendžia ką premijuoti.

Lietuvos dailės muziejaus lietuviškos muzikos ansamblio KANKLĖS tautinių instrumentų koncertas, “Tėviškės spalvos”. 2002.11.23., Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos auditorijoje, Cleveland, Ohio. Šiame koncerte ansamblį sudarė šeši asmenys: vadovė, Lietuvos muzikos akademijos profesorė, Lina Naikelienė (I kanklės), Virginija Alenskienė (II kanklės), Aušra Juškevičienė (bosinės kanklės), Irmantas Andriūnas (solo birbynė), Eugenijus Čiplys (birbynė, lamzdelis) ir sopranas Joana Gedmintaitė. Taip pat buvo naudojami skudučiai ir būgnas. Koncertą globojo JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba. Klausytojų per du šimtus.

Po gražios, poetiškos įžangos - kvietimo pasiklausyti - koncertas prasidėjo Vytauto Mikalausko keturių dalių ciklu *Subatos vakarėlį*. Tai smagus, liaudies dainų versmėse gimęs, bet naujoviškai įdomių ritmų vėžėse besivystantis kūrinys. Į jį ansamblis “išliuogė” bežode daina, greit virtusia pasakojimu apie rytą, žalią lanką, linelį ir užsibaigiančiu linksma polkute, įsiterpian ir gražiabalsei solistei (su būgnu!). Iš kart buvo jaučiamas didelis koncertinių kanklių įnašas, jų garso sodrumas, bei atlikėjų įgūdis. Besišypsantys veidai netruko surasti artimą ryšį su klausytojais, kuris ne tik nenutrūko, bet į koncerto pabaigą išaugo į atvirą pasigėrėjimą.

Dailios išvaizdos ir grakščių judesių soprano Joanos Gedmintaitės padainuotos trys dainos - *Aš pašoksiu* (Jonas Švedas), *Rūta žalioji* (Vytautas Klova), ir *Ne margi sakalėliai* (Juozas Tallat-Kelpša, žodž. Liudo Giros) - parodė solistę gebančią įsijausti į daina kuriamą įvaizdį ir įtikinamai savitai jį atskleisti, tiek balsu tiek santūrių judesiu. Jai ypač pasisekė *Rūta žalioji*, kurioje vakaro tyli rimitis ir motulės laukimas suaugo į nedalomą visumą.

Balio Dvariono kaimiškai vingri *Maža rapsodija* puikiai pristatė Irmantą Andriūną, kurio rankose birbynė prabilo netikėtai skambiai. Skudučiams parašyti *Linksmieji muzikantai* (Algimantas Bražiūnas) pavertė visus menininkus mikliais skudutininkais lengvu lūpų pūstelėjimu nugalinčiais kiekvieną kliūtį. Solo daina *Ant kalnelio* (Vaclovas Paketūras) Gedmintaitėi sunkumų nesudarė. Jos stiprus ir skambus balsas, lamzdelio lydimas, tekėjo nesustabdomai. Tik ar nereikėtų to gražaus balso jėgą kiek apvaldyti, kad išvengus kartais nejučiomis prasiveržiančios aštresnės balso briaunos?

PATRIA

794 East 185 St. Cleveland, OH 44119

Tel. 531-6720

Gero maisto ir gražių dovanų prekyba sveikina visus savo klientus ir linki gerų

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 2003 METŲ

Linksmų švenčių!

Visiems mūsų kepyklos klientams, perkantiems mūsų skanią duoną ir pyragus, restorano lankytojams, o taip pat visiems Clevelando ir apylinkių lietuviams geriausius Šv. Kalėdų sveikinimus ir 2003 metų linkėjimus siunčia

REINECKER'S BAKERY

SAVININKAI - RICHARD IR MAGDALENA REINECKER
PARTY'S CENTER AND CATERING
Free Way Drive Macedonia, Ohio 44056 Tel. 330-467-2221

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

SVEIKINA VISUS CLEVELANDO IR APYLINKIŲ LIETUVIUS

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲJŲ METŲ

proga, linkėdami tyro kalėdinio džiaugsmo ir laimės ateinančiais metais

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Telefonas: 531-7770

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Korp! Neo-Lithuania Vyriausioji Valdyba

nuoširdžiai sveikina visus korporantus-es bei jų šeimas išeivijoje ir Lietuvoje

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Linkime geros sveikatos ir nepalaužiamo ryžto siekiant šviesesnio rytojaus mūsų brangiai tėvynei Lietuvai.

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

Eduardas Modestas
Daiva Meilienė
Algis Augaitis
Vita Girdvainienė
Vaclovas Mažeika

LAIŠKAS REDAKCIJAI

KODĖL UŽSIMERKĖS P. ŠEŠTOKAS?

Perskaitęs *Dirvos* spalio 15 d. (nr. 40) Vytauto Šeštoko laišką "Tolerancijos stoka" laiškų skyriuje, labai nusivyliau laiško rašytojo samprotavimais.

Iškilo daug abejonių ir klausimų. Vienas iš jų: kam tarnauja p. Šeštokas? Kodėl jis puola teisingai Lietuvos padėtį nušviečiančias Voverienę ir Gajauskaitę? Manau, kad jis turėtų žinoti, jog Lietuvos spauda yra persikrikštijusi ir tik glostanti valdančiąją daugumą, o žmones mulkinanti melu bei iškreipta informacija. Ar Šeštokas to nežino? Manau, kad žino ir prieš rinkimus daro savo juodą darbą. Norisi prabilti: žmogau, atverk akis, nubrauk voratinklius nuo tiesos ir neskelbk to, kas stumia mūsų tėvynę į pražūtį.

Tiesa yra tiesa. Ji visur ta pati ir Amerikoje ir Lietuvoje, o su melu netoli tenuvažiuosi.

A. Peckaitis

TAUPA

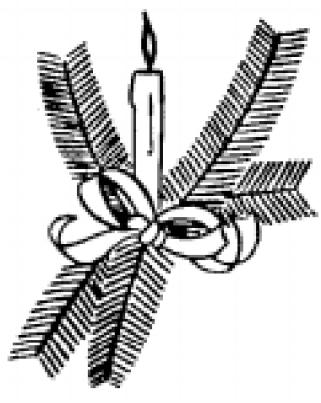
LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

Linki visiems savo nariams

ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 2003 METŲ

Kviečiame visus lietuvius tapti "TAUPOS" nariais, priklausyti stipriai lietuviškai finansinei įstaigai

767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
Tel. 481-6677

IVAIRENYBĖS

LENKIJOS KUNIGAI KOVOJA SU "VELNIO APSĖSTAISIAIS"

Lenkijos Katalikų Bažnyčia liovėsi gėdytis egzorcistų - piktašias dvasias išvarančių žmonių. Prieš porą metų egzorcizmą Lenkijoje praktikavo vos 20 dvasininkų, o dabar - daugiau kaip 50 kunigų. Lenkų savaitraštis "Wprost" tikina, kad Balstogėje kunigas B. Borkowskis kiekvieną dieną priima po keliolika "velnio apsėstųjų".

Iki šiol net Vatikanas neat-sako į klausimą, kas tie "velnio apsėstieji", ir rekomenduoja šį reiškinį vertinti taip pat atsargiai, kaip ir stebuklus. Medikai teigia, kad tai psichiškai nesveiki žmonės. Tuo tarpu kunigai egzorcistai yra įsitikinę, jog "velnio apsėstieji" skiriasi nuo psichikos ligonių, nes jie kartais kalba tokiomis

kalbomis, kurių niekada nesimokė, demonstruoja neįprastą fizinę jėgą, bijo kryžiaus ir švento vandens. Kunigų teigimu, tokiems žmonėms, norint jiems sugrąžinti psichinę pusiausvyrą, reikia atlikti kelias egzorcistines apeigas - paprastai tai būna kryžiaus pridėjimas, apšlakstymas švęstu vandeniu ir ilga malda.

REMKITE DR. KAZĮ BOBELĮ Į LIETUVOS PREZIDENTO, O PROF. VYTAUTĄ LANDSBERGĮ Į SEIMO PIRMININKO VIETĄ!

Jie abu patriotai, gerai žino Lietuvos istoriją. Jie netūpčios dėl Karaliaučiaus atgavimo - Karaliaučiaus kraštas yra Lietuvos eliksyras. Visi, kurie ten važiuos, taps milijonieriais. Jūsų Vyriausybė pavertė visus ubagais ir toliau nori tokiais laikyti. Jie rūpinasi tik savo pilvais, o ne Lietuvos reikalais. Pasakykite ponui Putinui, kad Lietuva yra senoji slavų motina. Įsiverždami į Karaliaučiaus kraštą, jūs išžudėte 2,000,000 lietuvių protestantų ir 4,000,000 austrų protestantų. Dabar yra Jums laikas atitaisyti padarytą klaidą. Ištraukite visą atominį laivyną ir padarykite Lietuvą ir Baltijos jūrą beatomine zona. Jūs būsite triskart garsesnis už Petrą Didįjį - tarptautinio masto. O mes suruošime Trakuose iškilmingus pietus, pakviesdami prezidentą Bushą ir Jus dalyvauti toje puotoje.

Lai Dievas duoda Jums drąsos ir tapti garbingais žmonėmis.

Politinis apmokėtas skelbimas

Ben Norkūnas

RENGINIŲ KALENDORIUS

2003 m.

VASARIO 16 d. Nepriklausomybės Šventės Minėjimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

KOVO 16 d., sekmadienį, įvyks tradicinė **Kaziuko Mugė** Dievo Motinos parapijos salėse. Rengia Clevelando skautija.

BALANDŽIO 5 d., šeštadienį, "Trys panteros".

GEGUŽĖS 3 ir 4 dienomis, Ateitininkų šeimos šventė Dievo Motinos parapijoj. Šeštadienį koncertas ir sekmadienį akademija.

RUGSĖJO 28 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio "Dainava" koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

*A.L.T. Sąjungos St. Peterburgo
Skyriaus valdybos narei*

A. † A. LEOKADIJAI ŽVYNIENEI

mirus,
dukras RIMĄ SCHOOT ir VIDĄ MARKS,
dukterėčią DANGUOLĘ GRIGANAVIČIENĘ su
šeimomis bei visus artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

*St. Peterburgo Skyriaus
Valdyba ir nariai*

*Ramios Tavo darbščios rankos,
Tyli Tavo miela širdis -*

A. † A. LEOKADIJAI ŽVYNIENEI

Amžinybėn iškeliavus,

dukras: RIMĄ SCHOOT,
VIDĄ su vyru DANIEL MARKS,
dukterėčią DANGUOLĘ GRIGANAVIČIENĘ su
šeimomis bei artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės
netekties skausmu.

*Aldona Drukeitinienė
Leokadija Kašubienė
Bronė Miklienė
Eugenijus ir Irena Slavinskai*

Susitikimas su Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Kongreso pirmininku iš Vokietijos Clevelande. Pirmoje eilėje iš kairės: PLJS Kongreso Pirmininkas Vytautas Lemke, J. Lemkienė, kun. Gedimas Kijauskas, S.J., antroje eilėje - Simas Laniauskas, Lina Beržinskaitė, Vaiva Bučmytė, JAVJS ryšininkė Gaja Bublytė-Milievičienė, Clevelando LJS pirmininkė Venta Civinskaitė ir Kęstutis Kalvaitis. V. Stankaus nuotr.

KVIEČIAME JAUNIMĄ Į XI-TĄJĮ PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ

Lapkričio 26 d. buvo atvykę Vytautas ir Dovilė Lemke į Clevelandą pranešti apie XI-tąjį Pasaulio Jaunimo Kongresą. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas (PLJK) vyksta kas tris ar keturis metus įvairiuose pasaulio kraštuose. Kongresų metu yra diskutuojamos temos apie lietuviško jaunimo veiklą išeivijoje. Atstovai iš įvairių Lietuvių Jaunimo Sąjungų (LJS) nustato vietovių veiklos programą, išrenka naują Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos (PLJS) valdybą ir parenka sekančio Kongreso vietą.

Ateinančią vasarą Kongresas vyks liepos 11-27 d. Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje. Liepos 11 d. užsienio jaunimas susitinka su Lietuvos jaunimu Vilniuje. Oficialus atidarymas čia vyksta kartu su Lietuvos jaunimo organizacijų muge. Liepos 13 d. jaunimas vyksta į stovyklą.

Stovykla, kurioje jaunimas turės progą susidraugauti, yra ruošiamą Punske, Lenkijoje, liepos 13-17 d. Šios stovyklos tema yra lietuviškos vestuvės. Stovyklautojai būreliuose ruošis vestuvėms mokindamiesi kepti, puošti, dainuoti, šokti ir t.t. Bus galimybių pakeliauti apie Punkską šiomis dienomis. Po šios savaitės įvykių ir draugavimo, jaunimas toliau keliaus į Studijų dienas.

Studijų dienos yra formalus Kongreso dalis, kuri vyks liepos 19-27 d. Vasario 16-tos gimnazijoje Hiutenfelde, Vokietijoje. Tiksliai šios akademinės programos bus:

* **Susipažinti su Lietuvos visuomeniniu, politiniu bei kultūriniu gyvenimu.**

* **Apžvelgti šiandienos Lietuvos jaunimo kasdienybę, problemas ir lūkesčius.**

* **Apmąstyti išeivijos institucijų - lituanistinių mokyklų, parapijų, spaudos - vystymosi raidą bei išlaikymo perspektyvą.**

* **Įsigilinti į kitų kraštų LJS veiklos aplinkybių specifiką.**

* **Daryti konkrečias išvadas dėl PLJS bei atskirų kraštų LJS ateities veiklos.**

Bus galimybių pakeliauti po miestą ir plaukti Raino upe. Taip pat vyks įvairios vakarinės programos pabendrauti ir atsilaikyti nuo rimtų diskusijų. Studijų dienos baigsis liepos 26 d. vakare baliumi.

Clevelandas į šį Kongresą turi galimybę siųsti keturis atstovus kurie ne tik atstovaus savo miestą, bei pasisems naujų idėjų iš kito jaunimo. Yra irgi galimybė keliauti į Kongresą kaip stebėtoju arba per turistinę programą. Prašoma kreiptis pas Ventą Civinskaitę dėl informacijos, kainų ir registracijos (tel. 440-838-0652 arba e-adresu venta525@yahoo.com). Jaunimas 18-35 metų amžiaus yra kviečiamas dalyvauti. Ateityje bus nustatytos datos išrinkti Clevelando atstovus, tai kviečiame tuos asmenis, kurie domisi, prisistatyti.

Venta Civinskaitė

FOR RENT

2 bedroom apartment
double house up
20426 Lakeshore Blv.
Euclid, OH

Tel.: 481-2419

DIRVAI AUKOJO

LIETUVIŲ FONDAS	4,500
I.Leonas, Burr Ridge, IL	300
L.Izbickas, Treasure Isl. FL ...	100
R.Petrulis, Ft. Lauderdale, FL .	50
B.Miklius, auka	
a.a. Leokadijos Žvynienės	
Atminimui	50
V.Dubinskas, Chicago, IL	37
B.Klovas, Beverly Shores, IN .	30
K.Karalis, Jacksonvl, FL	30
J.Zdanys, Centerville, MA	25
V.Girnius, Oak Lawn, IL	25
V.Petraitis, Etobicoke, Canada	20
G.Miller, Chipley, FL	20
P. Michelevičius, St. Pete, FL	20
J.Gilvydis, Franklin, MI.	20
E.Liutkus, Naples, FL.	20
J.Orentas, Glen Oaks, NY	20
A.Tiškus, Lemont, IL	20
A.Vaitiekaitis, Canton, MI	20
G.Karsokas, Cleveland, OH	15
A.Balasevičius,	
Richmond, OH	10
R.Valaitis, Brecksville, OH ...	10
R.Skavičius, Worcester, MA ...	10
V.Muliolis, Moon TWP, PA ...	10
R.Minkūnas, Seven H., OH ...	10
S.Juodvalkis, Cleveland, OH ..	10
P.Domijonaitis,	
Ormond, B. FL	10
H. Malskis, Euclid, OH	5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

KOLDŪNAI
MĖSOS, VARŠKĖS,
GRYBŲ, RŪKŠ.
KOPŪSTŲ, BULVIŲ
Skambinkite: **Jodi**
tel.: (440) 354-4029
arba **Jane**
tel.: (440) 974-4094
Susitarus pristatom į namus

FOR SALE

Bed - A full size set, plush,
unused, still in plastic with
warranty, sell 135 dol.

Tel. 440-653-0239

Mattress set - 145 dol.
A queen set, orthopedic
plush, unused in plastic.
Can deliver.

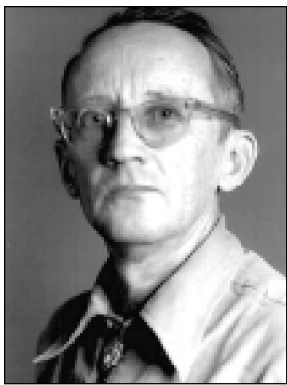
Tel. 440-653-0239

Bed - A queen pillow-top
set. Name brand with
warranty. Still in plastic,
will sell for 165 dol. Can
deliver

Tel. 440-653-0239

King size mattress set -
chiropractor endorsed with
factory warranty, new, in
plastic. List
799 dol. sell 275 dol.
Can deliver
Tel. 440-653-0239

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

Gerardas Juškėnas

PILĖNŲ TUNTE

Rudeniui baigiantis Clevelando Pilėnų skautų tunto tūntininkas v.s. Remigijus Belzinskas išsiuntinėjo tunto skautams ir tėveliams žiemos veiklos planą.

Nuo gruodžio 9 d., pirmadienio, įvyks įprastos draugovių sueigos Dievo Motinos parapijos salėje.

Gruodžio 15 d., sekmadienį, Dievo Motinos parapijos svetainėje skautai vyčiai rengė tradicinės Kūčias.

Draugovių sueigų nebus nuo gruodžio 16 d. iki 2003 m. sausio 6 d.

Sausio 27 d. iškyla į Clevelando Rock Climbing Gym (uolų sienos kopimo gimnastikos salę). Ten to sporto atstovai praves kopimo pratybas. Kviečiami visi skautai kandidatai, skautai ir prityrę skautai dalyvauti kartu su Neringos tunto sesėmis uolų sienos kopimo pratybose. Clevelando Rock Climbing Gym, Inc. pa-

rūpins visiems reikalingas priemonės - šalms, batus ir virves. Renkamės 6:30 val. vakaro į Cleveland Rock Climbing Gym patalpas, 21200 St. Clair Ave., Euclid, OH. Iškyla baigsis 8:30 v.v. Iškyloje dalyvauja tunto vadovai. Jos dalyviai dėvi patogius laisvus rūbus ir teniso batelius. Nepatariama dėvėti "Jeans". Iškylos mokestis 7.50 dol. asmeniui. Čekius rašyti - Lithuanian Scout Association vardu. Iškylos mokestį kartu su atpalaidavimo nuo atsakomybės lapu siųskite tūntininkui arba draugininkams iki sausio 24 d.

Kovo 16 d., sekmadienį, Dievo Motinos parapijoje bus tradicinė Clevelando Skautijos Kaziuko mugė.

Birželio 29 - liepos 6 d. - Detroito skautų ir skaučių vasaros stovykla Dainavoje.

Rugpjūčio 6-16 d. - Lietuvių Skautų Sąjungos Jubiliejinė stovykla Californijoje.

SPORTAS

DIDELĖ KNYGA APIE LIETUVIŲ SPORTĄ

Toronte, Kanadoje išspausdinta storoka Sigito Krašausko parašyta knyga apie lietuvių sportą Š. Amerikoje, pavadinta *Penkiasdešimt sportinės veiklos metų išeivijoje*. Nors jos pasirodymo data žymimi 2001-ji metai, tačiau knyga dienos šviesą išvydo tik šį rudenį.

Knyga turi 326 puslapius, kietais viršeliais, tekstai lietuvių ir anglų kalbomis (vertėjas

Algimantas K. Krašauskas). Jos tiražas 700 egz. Pardavinėjama po 25 dol. Leidinyje yra nemaža nuotraukų iš lietuvių sportinės veiklos, nors jų kokybė nėra labai gera.

Čia minima knyga išleista Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos (ŠALFASS) 50-mečiui paminėti ir apima 1951-2001 metų laikotarpį.

Taip pat trumpai yra pažvelgiama ir į lietuvių sportinės veiklos momentus Vokietijoje, kur buvo padaryta šios veiklos užuomazga.

Apie tai knygoje rašo ir dabartinis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, kuris, dar

KALĖDOS JURGINĖJE

Gruodžio 25 d., trečiadienį, švėsime Kalėdas. Kristaus gimimui šlovinti Mišios Šv. Jurgio bažnyčioje bus aukojamos gruodžio 24 d. 4 val. p.p. - vaikų ir šeimų Mišios, o 10 val. vak. - lietuviškos Bernelių Mišios. Gruodžio 25 d. 9 val. ryto - Kalėdų Mišios anglų kalba.

Šalpos Centras veiks gruodžio 16 d. ir 19 d. Bus dalinami apylinkės vargšams maistas, antklodės ir kalėdinės dovanėlės vaikams. Mielai laukiami talkininkai padėti šioje talkoje.

Gruodžio 15 d. Šv. Jurgio Katalikų karo veteranų 613-tas postas surengė savo nariams ir šeimoms kalėdinį pobuvį parapijos salėje.

Kalėdinės išpažintys bus klausomos per gruodžio 21-22 d. savaitgalio Mišias. Gruodžio 22 d. Šv. Jurgio bažnyčia bus papuošta Kalėdoms.

Jurginės Rudens šventėje. Iš kairės: Henrikas Macijauskas papildo kavutės puoduką, Ž. Vaitkienė ir V. Klimienė vaišino Rudens šventės svečius pyragais. G. Juškėno nuotr.

Vokietijoje gyvendamas, ne tik buvo geras sportininkas, bet ir įsijungė į lietuvių sporto vadovybės eiles. Atvykęs į Ameriką, jis ilgesnį laiką buvo ŠALFASS centro valdybos pirmininku.

Todėl V. Adamkus savo rašinio pradžioje teigia: "Sportinė veikla visada buvo ir šandien tebėra svarbi išeivijos lietuvių viešojo gyvenimo dalis. Džiaugiuosi, kad ištisus dešimtmečius turėjau galimybę būti šios veiklos liudytoju ir dalyviu." Lietuvos prezidentas taip pat iškėlė sportinio judėjimo įnašą į tautiškumo ir valstybingumo idėjų iškėlimą, lietuvių išlaikymą. Jis sveikino visus šiam judėjimui neabejingus žmones, sporto veteranus, visus esamus, būsimus sporto entuziastus, linkėdamas gražios tradicijų tautos, veiklios ateities ir kuo geriausios kloties.

O knygą verčiant tikrai galima matyti daug džiugių minčių sukeliančių momentų. Ypačingai ji miela tiems, kurie lietuvių sporto veikloje dalyvavo ir dar prisimena ne vieną čia aprašomą įvykį.

Tačiau net ir tie, kurie neturėjo progos anksčiau stebėti knygoje užfiksuotus momentus, joje ras daug ką įdomaus. Kadangi ji spausdinama lietuvių ir anglų kalbomis (angliškieji tekstai duodami greta lietuviškų) tai knyga yra prieinama ir lietuviškai jau nemokantiems asmenims.

Kaip rašo knygos autorius S. Krašauskas (beje, ŠALFASS buvęs pirmininkas, valdybos narys ir "Tėviškės žiburių" savaitraščio sporto skyriaus buvęs redaktorius) šis leidinys galėjo pasirodyti tik dėka. Iš duodamo sąrašo matyti, kad jie šiam reikalui sudėjo daugiau negu 10,000 dolerių.

Reikia pažymėti, kad ši knyga tėra tik antroji sportine tematika, išėjusi išeivijoje daugiau negu poros dešimtmečių laikotarpyje. Todėl kviečiame ja susidomėti visus sporto entuziastus.

Ji gaunama pas autorių (S. Krašauską) - 32 Pasadena Gardens, Toronto, Ont. M6S 4R5, Canada, tel. 416-766-5367.

Edvardas Šulaitis

The **Regency**
Luxury Apartments

The Best Address in PARMA!

1st Month FREE
on 1 and 2 Bedrooms
(RESTRICTIONS APPLY)

440-845-4841

Owner's Management Company

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama.
teikianti jaukią atmosferą rūdiesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)